

Berlinas. Oficialis vokiečių pranešimas, išleistas gegužio 8 d. skelbia sekantį:

"Kariūnė, kurią mes pasiuntėm prieš miestą Liepą, vakar tą miestą paėmė; 1,600 belaisvių ir 18 kanočių pateko į mūsų rankas."

Petrogradas. Rusų oficialus pranešimas gegužio 9 d. parodo, kad Liepą buvo bombarduotas. Laikė bombardavimo vienas vokiečių torpedinis laivas tapo nuskandintas. Tasai rusų pranešimas šiaip skelbia:

"Vokiečių skraidulio ir torpediniai laivai vakar bombardavo Liepą. Vienas iš torpedinių laivų tapo minos nuskandintas. Į piet-vakarinius nuo Mintaujos mūsų užpuolėnėms vystosi pasekmingai. Vakare buvo susirėmimai aplinkėse Panevėžio, Deisogalos ir Raseinių."

Gegužio 10 d. rusų oficialis pranešimas apie dalykų stovį Žemaitijoje praneša sekantį:

"Į piet-ryčius nuo Mintaujos mūsų kariūnė padarė pasekmingą pirmynę. Priešas buvo priverstas greitai atplesti stipriai fortifikuotas pozicijas prie Joniškio, palikdamas didelę daugybę savo grobio."

Vienna. Austrijos oficialus pranešimas sako, kad Vengrija vėl tapo paliausuta nuo rusų. Sulys šitų pranešimų, Galicijoje, tarp Vislos ir Karpatų kalnų, rusai traukiasi atgal visu frontu, kuris yra apie 125 angl. mylias ilgus.

Karpatuose, į rytus nuo Užsok spragos, o taipgi piet-rytinėje Galicijoje, kur rusai atkakliai atakuoja, išsivystė nepaprastai smarkūs mušiai. Austriai, sulys savo pranešimo, užgriebė keletą rusiškų pozicijų.

Londonas. Gegužio 10 d. oficialis vokiečių pranešimas pripažįsta, kad rusai prie Mintaujos paėmė viršų. Šis pranešimas sako: "Mūsų priešakinės divizionos, nusistogusios link Mintaujos, salinasi nuo priešo, kuris surinko prieš Mintaują stiprias jėgas."

Vokiškas pranešimas mini, kad geležinkelis tarp Šiaulių ir Vilniaus (einantis per Košedarus) tapo sumažintas keliose vietose ir kad netoli nuo Seredžiaus, Kauno gub., vokiečiai užpuolė keturis rusų batalionus (apie 10,000 vyrų).

IS AMERIKOS.

DARBININKŲ VADOVAS KALĖJIMAN PASIŪSTAS.

Trinidad, Colo. Teismas visam gyvenimui pasiuntė kalėjimui Colorado valstijos darbininkų vadovą John R. Lawson. Jis buvo kaltinamas, kad riaušėse laike streiko užbūrė šerifą pagelbininką John Nemur. Teismas pripažino jį kaltu ir visam amžiui kalėjimui paskutė.

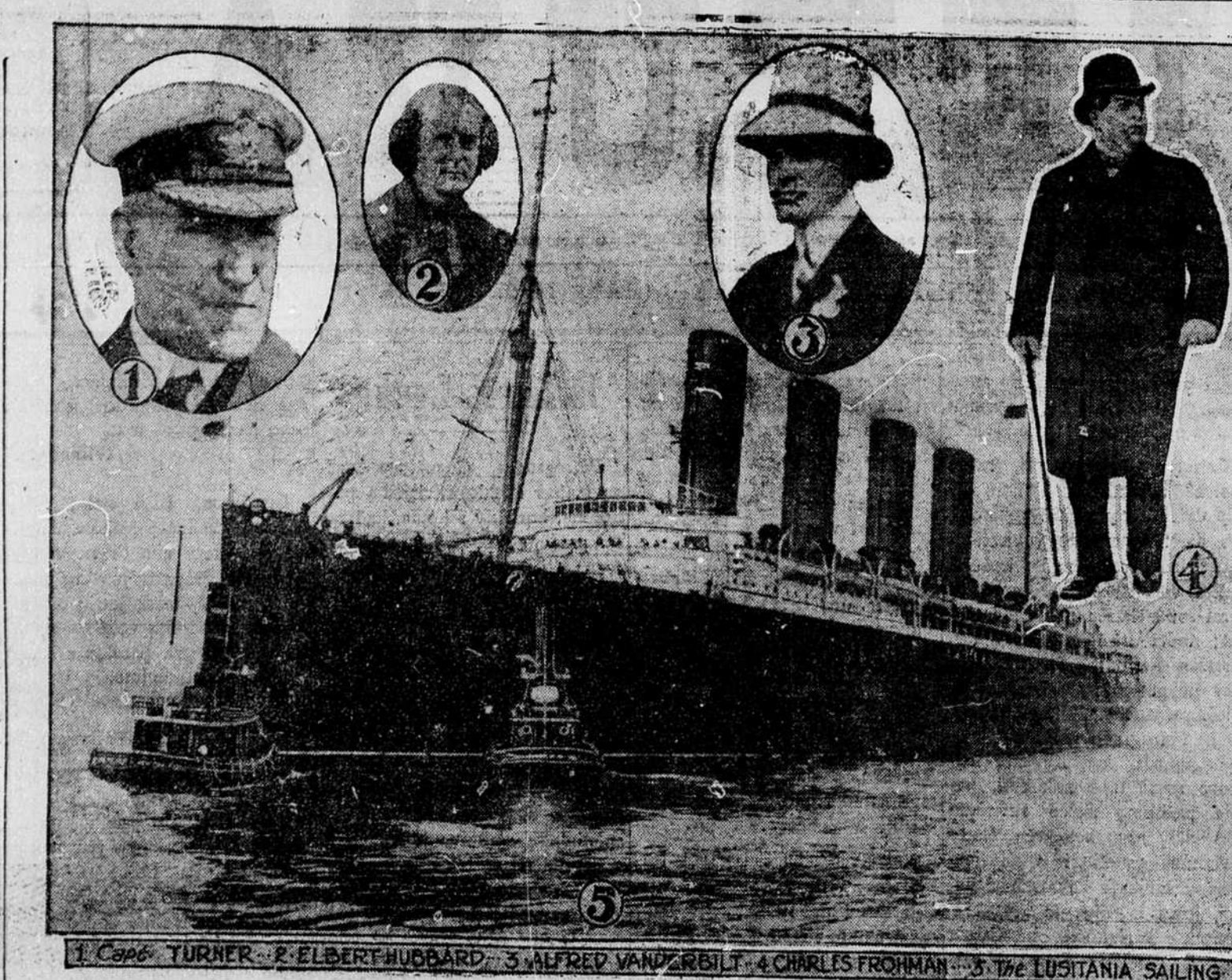
MIRTIES BAUSMĖ PASILIEKA.

Nashville, Tenn. Šitos valstijos legislatura buvo priėmusi sumanyją visoj valstijoje panaikinti mirties bausmę, bet dabar gubernatoriaus, kurio legislatura priima sumanyją vėlavo. Jo nuomone, panaikinimas mirties bausmės padidintų prasižengimų, ypač gi žmogžudysčių, skaičių. Bet statistika parodo, kad tose valstijose, kur mirties bausmė buvo panaikinta, žmogžudysčių buvo mažiau, negu ten, kur ji pasilieka; statistika gi visgi yra teisingesnė, negu gubernatoriaus manymai.

REIKALAUJAMA ATLYGINIMO.

Washington, D. C. Prezidentas Wilson, su savo ministrais nutarė pareikalauti nuo Vokietijos atlyginimo už paskandintus be pamato Suvienytų Valstijų pirklių laivus, sunaikintus praeitį už gyvastį prie skandinavo žuvusių žmonių ir užtikrinimo, kad skandinavi Amerikos laivų daugiau nepasitaks, kad vokiški povandeniniai laivai neužpuolė iš Amerikos pirklių laivų.

Suvienytų Valstijų valdžia nurodo, jog prie paskandinimo angliško garlaivio Falaba žuvo jo pilotas Leon C. Trasher; vokiškas aeroplano užpuolė gabenantį kerosiną Suvienytų Valstijų laivą Crushing. Vokiečiai naikino norvegiską garlaivį Ame-

1. Capt. TURNER. 2. ELBERT HUBBARD. 3. ALFRED VANDERBILT. 4. CHARLES FROHMAN. 5. THE LUSITANIA SAILING.

TORPEDOS AUKA.

Laivas Lusitania prieš pat išplaukimą iš New Yorko į savo paskutinę kelionę. 1. Laivo kapitonas Turner, išgelbėtas. 2. Rašytojas Hubbard. 3. A. Vanderbilt—milionierius. 4. Chas. Frohman—visi trys paskutiniai žuvo.

rica, gabenantį Amerikos prekes Norvegijon. Vokiškas povandeninis laivas paskandino Suvienytų Valstijų garlaivį Gulfight, prie ko žuvo du amerikoni. Dėl to Suvienytų Valstijų valdžia reikalavo Vokietijos pasiteisinimo, persiprašymo ir atsakomo atlyginimo prekių savininkams ir žuvusių žmonių šeimynoms.

VOKIETIJOS DRAUGAI AMERIKOJ.

Milwaukee, Wis. Generalas Samuel Pearson apskundė teismui kompaniją Allis Chalmers Co. už tai, kad ji talkininkams dirba šrapnelius. Jis reikalavo, kad teismas uždraustų jai juos dirbti. Teisėjas vienok pareikalavo geresnių skundo motyvų, negu paduot. Kad Amerikos dirbtuvės talkininkams dirba ginklus, tai teisybė, bet jos juos dirbs ir Vokietijai, jeigu ji pas juos užsaks. Vokietija gi ne užsisako vien todėl, kad dirbtuvės ginklų parsigabenti negalėtų, nes jos atimtų Anglijos ir Francijos kariški laivai. Ne Amerikos pareiga savo kariškais laivais eskortuoti laivus, gabenančius į Amerikos ginklus Vokietijon. Teismas taipgi negali fabrikan-tams prisakyti, kokias prekes jie sa. o dirbtuvėse turi dirbti. Dirbtuvės dirba tokias prekes, kokias už gerus pinigus greičiausiai gali parduoti, kokios prekės labiausiai reikalaujamos, o kas jas ima, tai vistic.

Vokiečiai ir jų pritarėjai vienok nerimsta. Jie nori teismui patraukti už dirbimą talkininkams ginklų septynių dirbtuvės Illinois Steel Co., Bethlehem Steel Co., paskui nori kiti ir prie kitų dirbtuvių.

BJAURUS SUSIMUŠIMAS.

Los Angeles, Cal. Prie Long Beach automobilis susimušė su gatvine karu. Prie to tapo užmušti važiuojant automobiliu: Gwin Hecks, moteris Panamos parodos komisoriaus, dvejetas jos vaikų ir dvi pašalinės moteris. Pats Hecks sunkiai tapo sužeistas.

SNIEGAS COLORADO VALSTIJOJ.

Denver, Colo. Denver'o aplinkėse ir rytuose ir piet-ryčiuose Colorado valstijos gegužio 6 d. siautė smarkios sniego darganos ir vėtros, kurios nemažai užkencė laukams ir sodams.

TORNADO OKLAHOMOJ.

Kansas City, Mo. Ardmore apilkinės gegužio 6 d. atlankė tornado (didelė vėtra). Telegrafų vielos tarp Francis ir Ardmore tapo nutrauktos, todėl platesnių žinių apie vėtrą padarytus nuostolius nėra.

VOKIEČIAI PŪKSTA ANT AMERIKOS.

Kadangi Vokietija negali priversti Suv. Valstijų jai tarnauti, tai vokiečiai labai ant jų užpyko; laikraščiai net garsina nežinia iš kokio šaltinio pasemta žinia, buk Amerika slapta priguli prie talkininkų ryšio. Buk slapta sutartis buvo padaryta dar Rooseveltui prezidentaujant. Laikraščiai atvirai kalbina boikotuoti Amerikos prekes (bet jauti juos Vokietijon Amerika siųstu, turbut neboikotuoti). Atkakusius Vokietijon amerikonus priima ten labai nemalonai. Laikraščiai užsipildinėja ant Suvienytų Valstijų ambasadoriaus. Itekmingas laikraštis Post kalbina visai nepaisyti, ką gali manyti amerikoni apie vokiečių veikimą ir jų karės vedimo būdą.

CHICAGOS ARCHIVYKUPAS SIRGO.

Pavojingai sirgo katalikiškas Chicago archyvkupas James Edward Quigley. Jis staiga apsirgo Washington, kur atlankė popiežiaus delegatą Bonzano, o pirma buvo Buffalo laidotuvis savo brolio. Nugabeno jį į Georgetown universiteto ligoninę. Jisai eina geryn.

KANADOS MARKĖS PABRANGO.

Atlin, B. C., Canada. Kanadoje pačios markės pabrango. Kur pirma vartota 2 c markės, dabar reikia mokėti 3c. 5 centų markės pasiliko taip pat. Ant money order'ų pakelta mokestis sulys šiandienos sumos didumo. Ant viso iškasto auksa pakelta mokestis po 2c už doliaro vertę. Gaunamieji nuo pakeltų mokesčių pinigai eis karės išlaidoms.

IS DARBO LAUKO.

Chicago, Ill. Amerikos plieno dirbtuvės, nors iš pačios Amerikos užsakymų turi nedaug, bet ruošti negali, nes užsakymų turi pakaktinai nuo karę vedančių Europos tautų. Rūpinančios karę reikalingus daiktus dirbtuvės dirba dabar daugiau negu dirbo taisiais laikais.

Springfield, Mass. Prasidėjo čia tarnaujančių ant gatvekarių streikas. Manoma, kad sutreikus ir tarnaujanti ant gatvekarių mieste Rochester, N. Y., nes karų linijos Springfield'e ir Rochester priguli vienai kompanijai. Darbininkai reikalauja, kad kompanija atgal priimtų, kaip jie mano, be pamato kompanijos prašintus konduktorius.

IS VISUR.

Italijon iš Saloniki atėjo žinia, jog tarp Rumonijos ir Bulgarijos tapo užmegstas užpuolimo ir atsigynimo ryšis. Kilus kare, abudu kraštai eis išvien prieš savo priešus.

Rusija Francuzijoj ir Anglijoj karės vedimui vėl užtraukia paskolą vieno milardo rublių. Mokesčių už ją palukanų po 5½%, taigi daugiau negu už pirmiau užtrauktas. Iki šiol visoki bankai užsiraše jau ant 600,000,000 rublių.

Rusiškas Galicijos general-gubernatoriaus grafas Bobrinsky, nors Galicija dar neanektuota Rusijos, mėgina atimti nuo žydų jų valdomą žemę. Sulys jo surinktą žinių, Galicijoje 30% žemės priguli žydams, nors jie patį jos neapdirba.

Anglijos izdo ministeris Lloyd George pranešė parlamentui, jog kare iki šiol Anglija išleido \$5,682,170,000.

Anglijoj pradeda pritrūkti mėsos. Valdžia tikisi trukumą uždengti mėsa, atgabenta iš Australijos ir Naujos Zelandijos. Atlikusi nuo kariūnės mėsa bus pigiai civilisiškiems gyventojams išparduota ir tokiu būdu mėsos kainos, dabar labai pakilios, turės sumažėti.

Mexiko revoliucionierių generalas Zapata, besilaikantis su generalu Villa, apvaldė svarbų miestą Gueretazo, esantį tarp miesto Mexiko ir Vera Cruz. Indijonai Yagui giminės sulaukė traukinį Kansas City, Mexico & Orient geležinkelio ir nelaisvėn paėmė visus traukinio tarnaujančius; tarp paimtųjų yra du Suvienytų Valstijų piliečiai.

Anglijoj, kariūnėn pastojų taip daug kunigų ir protestoniškų pastorių, kad iš jų mano suorganizuoti atskirą dviasiški kariūnės korpusą. Kad tik tarp visokių tikėjimų dviasiškių nepasikiltų vaidai, nes tarp skirtingų tikėjimų dviasiški visur yra nesikintinys.

Anglijos valdžia ketina neužilgo uždrausti gabenti anglis iš Anglijos į kitus kraštus, apskaitant Anglijos talkininkų karštį; bet tuom tarpu valdžia dar svarsto, ar kaip kokiuose atsitikimuose nebutų galima, jiems paprasius, leisti anglis ir į uždraustus kraštus. Čia, turbūt, manoma apie neutrališkų kraštus.

avę pirma susirinkime, šiame susirinkime pranešė, kad jie įgalioti vesti darbą toliau. Manoma, kad trečiame susirinkime dalyvaus jau suviris trisdėsimties draugijų atstovai.

Sekantis susirinkimas, kaip praeitame "Lietuvos" numeryje minėta, nutarta laikyti gegužio 30 d. Susirinkimo vieta Richmond Lietuvių Muzikališka Svetainė (kam-pas Tilton st. ir Allegheny ave.). Pradžią 4 val. po pietų. Tikimasi, kad šis susirinkimas atsilankys ir pavienių ypatų pasiklausyti, kaip viskas einasi, ir atsilankiusieji, rasi, prisidės prie šio kiltaus darbo.

A. F. Pu—kas.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Perkunas įtrenkė. Neseniai čia perkunas per kaminą įtrenkė į Igno Kazlausko namus. Nors visa šeima buvo bute, bet nei vieno nesužeidė. Sumušta keltas bliudų ir siena apdraskyta.

Kor.

IS BALTIMORE, MD.

\$1,000 išsiųsta tiesiog Lietuvon. Jau "Lietuvos" skaitytojams yra žinoma apie Baltimorės konferenciją nukentėjusiems nuo karės šelp-ti ir taipgi yra žinoma apie mūsų neprigulmingumą prie fondų.

Mēs, Baltimorės konferencijos valdyba, turime pranešti apie tai tiek. Kuomet, sugrįžus delegatams iš visuotinio seimo New Yorke, iš raportų pasirodė, kad seimas buvęs partvyškas ir pateko į socialistų rankas, tuomet baltimoriečiai ir nutarė laikytis neprigulmingai ir auksas, surinktas Baltimorėje, siųsti tiesiog į Mokslo ir Dailes Draugiją. Išsirado tokių, kuriems nepatiko viršminėtas nutarimas, ir pradėta vartyti agitaciją draugystėse. Iš tos priežasties pora draugijų atsisaukė, sulaukydamas savo delegatų nuo konferencijos laikymo. Bet konferencija nenusiminė iš to ir varo pradėtą darbą iki šiol toliau. Nors jau buvo manyta ir konferencijoj buvo paduota įnešimai, kad surinktos auksos būtų siunčiamos T. Pauksčiui, L. G. ir A. Fondo izdininkui, bet dauguma draugijų buvo priešingos. Tokiu būdu surinktos auksos turėjo pasilikti ant vietos. Bet pradėjome svarstyti, kad tos auksos, čionai bu-damos, jokios naudos mums nedaro, bet dar skriaudą: nes sulaukė visuomenę nuo aukavimo. Todėl nutarėme, kad tie pinigai būtų išsiųsti kuogreičiausiai į Lietuvą nukentėjusiems nuo karės mūsų broliams. Balandžio 28 dieną likosi išsiųsta Lietuvai Mokslo Draugijos pirmininkui Dr. J. Basanavičiui 1000 rb. (tūkstantis rublių).

Mēs, varde konferencijos šelpimo nukentėjusių nuo karės, tariame širgą ačiū tiems, kurie aukavo, ir tikimės, kad į trumpą laiką baltimoriečiai vėl galės išsiųsti kitą tūkstą rublių.

Nors ir turime priešų, kurie, natūrinai neaukavę, dar bando sulaukyti ir kitus nuo aukavimo, bet mēs neatbakiame tokių ir stengimės aukaut, kiek galėdami. Mēs nepavargsim dėl tų kelių centų, o tonis savo aukomis nušluostysime nevienam verčiau išsaras.

Mesime partijas, partijėse ir visokias politikas ir, stoje visi prie darbo, dirbkime kiek tik mūsų pajėgos neša, kad apgynus mūsų vienuolius nuo taip baisios nelaimės.

Konferencijos Š. N. nuo K. L. valdybą.

M. Kurelaitis, pirm.
M. Akelaitis, rašt.
Jonas Česna, lėd.

IS DISCOVERY, B. C., CANADA.

Žiupsnelis žinių. Darbai čia pradėjo krutėti. Nuo balandžio 1 dienos lauke prasidėjo aukso pio-vimas, kas čia ir yra svarbiausiu uždaru šaltiniu. Šmet aukso plovimas prasidėjo nepaprastai anksti. Paprastai prasideda birželio pradžioje. Ankstyvas darbų pradėjimas yra labai parankus šmet ir darbininkams, kuriuos abelna be-darbo nemažai suvargino.

Skaitau taciaus reikalingu pranešimų, kad važiuojantieji į Kanadą privalo turėti \$50 grynų pinigų parodymui muitinėje ant rubežiaus. Kas neturi \$50 parodymui, tai tuos Kanados valdininkai grąžina atgal. Todėl tegul darbininkai, norinti važiuoti Kanadon, išpradžių apsižiuri, kad nereikėtų be reikalo pinigų išvesti.

Šmet sniegas čia taip greitai nutirpo, kad kiskiai (zuikiai) nespėjo savo baltų kailinių permaitinti ir abelnai

rudus. Todėl nekartą galima matyti baltą kaip gulbę kiskį bėgant tarp žalių samanų ir žolių. Vasaros metu kiskiai rudi, ir jų ne-galima atskirti nuo žemės, kaip žiemą, jiems baltiems esant, neat-skirsi jų nuo sniego, aplojusio žemę. Kiskius galima čia visuomet šaudyti (jie daug nuostolių pridriba, grauždami medžius), ir žmonės naudojasi tuom paveldimu, saudydami kiskius sau ir šunims dėl maisto. Kitų laukinių gyvulių čia uždraudžiama šaudyti.

Oras čia tyras ir vėsus, kaip Lietuvoje. Darbas prie aukso kasimo bei plovimo yra drėgnas, ir todėl darbininkai, norėdami išvengti reumatizmo, turi dėvėti guminius batus.

Valgis, dėlei kalnų daugumo, sunku į čia pristatyti, ir todėl įsai brangus. Kuomet ledus išneša iš ežerų ir laivai pradeda plaukinėti, tai į čia galima dasigauti. Be to yra sunku. Todėl kol-kas sunku butų čia ir atvažiuoti darbo jėskant. Todėl nepatartina kol-kas į čia važiuoti.

Čia buvis.

IS HOMESTEAD, PA.

Lietuviai įtariamais padegime. Balandžio 30 d. anksti išryto, apie 3 val., čia kį tik nešikilo gaisras, kuris butų galėjęs sunaikinti nemažai turto ir net, rasi, žmonių gyvastų. Policinonas pastebėjo gaisrą, ir tuojau pranešė gaisrininkams, kurie pasiskubino atvykti ir sulaukėti prasidėjusį gaisrą. Gaisras buvo iškilęs pool room'yje, kurį laikė lietuvius Petras Grigaliūnas. Kuomet gaisras buvo užgesintas ir in-eita į pool room'į, tai tenai rasta labai gudriai sudarytos prietaisos greitai ir pasekmingam gaisro padarymui. Po cigartų stovykla rasta didelė krūva popierių, kurios buvo sulaišytos gazolinu. Virš popierių krūvos kabojo cigarinė dėžė, pilna aliejaus. Dėžė buvo taip pakabinta, kad aliejus galėtų varvėti iš dėžės ant popierių. Nuo šios popierių krūvos buvo nutiesta gazolinu išmarstyta virvė iki triobos užpakaliui. Po kiekvieno biliardinių stalu buvo taipgi krūvos popierių, gazolinu aplietos. Virvė buvo taip prasta, kad ejo per popieros krūvas po stalais. Kuomet gaisras patėnyta, ugnis buvo apėmusi ne tikai popierių krūvą po cigartų baru, bet buvo pasiekusi jau krūvų po trimis stalais. Ugniagesiai nevariojo vandens (užgesino gaisrą chemikalais), ir to dėl nuostolių padaryta sulyginamai mažai. Padarytieji nuostoliai apskaitliuojama ant \$500. Virš pool room'io tame pačiame triobėsyje gyvena 12 žmonių, ir jeigu gaisras būtų galėjęs išsplistoti, tai viršuje gyvenusiems ir tuom tarpu miegojusiems žmonėms būtų buvęs didelis pavojus.

Kuomet gaisras likosi suvaldytas, tai policija nuvėjo pas pool room'io savininką Petrą Grigaliūną, gyvenantį prie 14th ave, ir Mifflin st., ir suarešavo jį iki tolimesnio dalykų ištyrimo.

Grigaliūnas tą savo pool room'į buvo įsigijęs apie 3 metai atgal. Išpradžių jam, sakoma, sekėsi labai gerai, bet toliau žmonės, buk dėl Grigaliūno pažiūrų, atšalė nuo jo, ir biznis pradėjęs smukti žemyn.

Grigaliūnas uždaryta kalėjimui be kaučijos.

Artima Mylintis.

IS SO. BOSTON, MASS.

"Gabijs" vaikų vakaras. Pralkbos. Dėlei buvusios bylos. Balandžio 30 d. įjiegomis "Gabijs" vaikų choro, kuris susideda iš apie 60 ypatų, Lietuvai Salėje buvo pstatyta operetė "Tarnaitė Pamo-kė." Muziką veikalui pagamino p. M. Petrauskas, kurisai pats ka dir-gavo ir vedė. Kaip patis vaidinimas, taip ir dainos pavyko gerai ir iš publikos susilaukė gausių plojimų. Iš mažųjų vaidintojų, kurie šiame vaidinime turėjo progą parodyti savo gabumus, galima ti-ti. Paprastai prasideda birželio pradžioje. Ankstyvas darbų pradėjimas yra labai parankus šmet ir darbininkams, kuriuos abelna be-darbo nemažai suvargino.

Skaitau taciaus reikalingu pranešimų, kad važiuojantieji į Kanadą privalo turėti \$50 grynų pinigų parodymui muitinėje ant rubežiaus. Kas neturi \$50 parodymui, tai tuos Kanados valdininkai grąžina atgal. Todėl tegul darbininkai, norinti važiuoti Kanadon, išpradžių apsižiuri, kad nereikėtų be reikalo pinigų išvesti.

Šmet sniegas čia taip greitai nutirpo, kad kiskiai (zuikiai) nespėjo savo baltų kailinių permaitinti ir abelnai

apie mūsų gyvenimo reikalus. Trečią kalbėjo kun. F. Kemėsis. Jis aiškino katalikiškų organizacijų naudą, jų tikslą, reikalingumą joms spieštis kruvon ir prigulėti prie L. R.-K. Federacijos. Jis patarė imti pavyzdį iš socialistų veiklumo. Prakalbų tarpuose dainavo bažnytinis choras ir buvo keletas solo ir duetinių gabalėlių, kuriuos atliko p. Juskus su p-le Reipiute (abu iš Montello) ir p. D. Antanavičius. Programos neapsėjo be pagarsėjusių ir jau nusibodusių "spyčių". Žmonių buvo apie 800.

Vietos socialistai šokinėja, kad, p. Sidlauskas "laimėjo" bylą su Lietuvių Labdarystės Dr.-ja. Lietuvių socialistų spauda negali tuomet atsidžiaugti. Vienas laikraštis pavada bylos aprašymui pusantros špaistos, kitas ant pirmutinio puslapio padeda "extra" apie Sidlauskos laimėjimą ir rašo, kad \$70 bylos išlaidų turėsianti užmokėti L. L. D. (nors kitas socialistiškas laikraštis rašo, kad \$40, ir nežinia, kurią tikėti, juo labiau, kad žinios dar iš kitų šaltinių išlaidų didumą nustato ant \$20). Juokingas tas triukšmas, nes dalykas dar nėra užbaigtas ir nežinia, kurios pusės galutinai laimėjimu įsai užsibaigs. Naris.

IS PITTSTON, PA.

Kur visos buvusio pikniko pelnas? Dar praėjusi 1914 metų vasara, liepos 16 d., Lietuvių Jaunų Vyrų draugija ir Wilkes-Barre, Pa., Blaivinkų Draugija surengė didelį pikniką Inkerman, Pa., parke. Piknikas buvo pavadintas "lietuviška diena". Visa kas buvo iškilmingai rengiama ir plačiai garsinama. Buvo skelbta, kad tos dienos pelnas eis naudai šv. Kazimiero vienuolyno, esančio Chicagoje. Į parengtąjį pikniką suplaukė arti 10.000 žmonių. Gryno pelno, sakoma, likę apie \$500.

Nuo to pikniko praėjo jau daug laiko. Dabar likosi patirta, kad tam tikslui, kuriam garsinta, minėto pikniko pinigų tikrai maža dalis nuėjo. Šv. Kazimiero vienuolynas, snieg esančių informacijų, gavęs tikrai tą mažą pikniko pelno dalį. Antroji dalis likusi čia pat pas rengėjus. Žmonių sukvietimas labdarystės tikslu ir paskui pinigų nesunaudojimas garsintam tikslui yra žmonių suviliojimu, išnaudojimu, kurio visi privalo saugotis. Ne graži darbu yra skelbti, kad pelnytieji pinigai eis labdarinam tikslui, o paskui, jeigu pinigų liko daug, padėti juos savo kason arba, kas dar blogiau, "good time" iš sutaistyti.

Šiomet, kaip girdėt, minėtos draugijos nori rengti tokį pat pikniką ir pelną skirti Tautos Fondo naudai. Čia Pittstone yra du Tautos Fondo komitetai, kurie rūpinasi aukų rinkimu nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Apart to, šiose apylinkėse yra kitos senesnės draugijos. Jų visų pagalba galima būtų ir būtinai turėtų būti sutvarkyti toki reikalai, kaip piknikų rengimas labdarinam tikslams, kad paskui nebūtų nesupratimu. Žmonės užjaucia nukentėjusiems nuo karės savo brolius Lietuvoje ir paskutinius savo sunkiai uždirbtus centus aukauja, kad tik tai kaip nors sumažintų tą baisią nelaimę, kuri apėmė Lietuvą. Iš to niekas neturėtų sau daryti pelno, ir renkantieji karės kenkinių vardu pinigai turėtų visi eiti paskutiniams centams eiti tiems karės kankiniams. Tokius dalykus negalima palikti jaunučių vaikų draugijų rankose. Minėtoji Pittston'o Liet. Jaunų Vyrų Dr.-ja privalėtų atsiliepti ir šiuometiniam ir ką nors atsakyti savo apgyntinam. Pranas Bataitis.

IS WEST FRANKFORT, ILL.

Užmušė lietuvių. Gegužio 1 d. liko užmuštas lietuvis S. Dabkevičius. Tą dieną S. Dab. buvo Benton'e, Ill., patrauktas į teismą už peštybę. S. Dab. su Drauginiu parvažiavo namon į W. Frankfort 9:40 val. vakare. Parvažiavę, jie du užėjo į slaptą smulkę išsigerti. Išsigėrę po kelis "drinksus" ėjo iš smulkės namon. S. Dab. vadino Drauginį dar ir į kitą smulkę. Tarp draug. purtėsi—nenorėjo eiti, nes jau buvo vėlus laikas: 11 val. nakties. Galų gale S. Dab. pribalkino Draug. ir jiedu leidosi eiti.

Stai kaip Drauginis pasakojo apie atsitikimą: eidami į kitą smulkę, jiedu užtremė tris vyrus, stovėjusius prie kampo E. Lindell ir N. Emma gatvių. Drauginis pataręs grįžti atgal, bet Dob. neklaušęs ir ėjęs tiesiai prie vaikų (bonų), kurių sakoma buvo trys. Vos tik

praėjo pro juos, kaip vienas vaikata rėžęs koku tai įnagiui S. Dabkevičiui per sprandą. Dabkevičius kritęs ant vieto sniegavas, o Drauginis pradėjęs bėgti. Kitas vaikata pasivijęs ir rėžęs jam mieta taip, kad Drauginis parviręs. Atsikėlęs Drauginis prašėis dovanojimo, primindamas pačią su mažais vaikais. Piktadaris paliepęs nutilti, pridėdamas revolverį prie krutinės. Žmogžudžiai iškraustę kišenių, atėmė iš Drauginio \$180 pinigų ir nudamę savo keliu. Drauginis davęs žinią policijai. Policija parvėžė iš Harrisburg, Ill., tam tikrai išmokytus šunis, su kurių pagalba bandė surasti žmogžudžius. Likosi suimtas vienas lietuvis. Surastai tačiaus ginaši, ir jo 6 liudininkai liudija, kad jis nesąs kaltas S. Dabkevičiaus užmušime, nes tuo laiku jis buvęs namie. Drauginis liudija, kad tą piktadarybę papildę svetimačiai. Kalėjiman, kol viskas neišsiaiškina, paimtas ir Drauginis. Žmonės kalba, buk nabaštininkas buvo įsikores į telegrafo stulpą, iš tenai kritęs ir užsimušęs. Nabaštininkas megdavo dažnai atliankyt smukle ir neretai pasipešdavo. Drg. Frankfortietis.

IS MORGAN, PA.

Vakaras. Balandžio 29 d. pasidarbinant dar neseniai susitvirtusios Trevesky(?) Teatrališkos kuopos buvo pastatyta scenoje "Genovaitė". Vaidinimas nusikėlė vidutiniskai. Kad ir buvo kokių nedidelių, tai daugiau scenarijų negu vaidintojų kaltės. Pavyzdžiui, scenoje, kur reikėjo gijos ir kalėjimo, dekoracijos buvo prastos. Beto, kai kuriems vaidintojams galima primesti truputį pertylių kalbėjimą. Tokiais buvo Drakas, Gaila ir Bertas. Visi vaidintojai savo roles gerai mokojo. Visi vaidintojai dar pirmu kartu prieš publiką pasirodė; tai nedidelė, koki buvo, yra atleistini. Kai kurie vaidintojai pasirodė esą gabūs. Reikėtų jiems daugiau pasidaruoti. Tokiais buvo Genovaitės rolėje p-le M. Gabirintė ir Goliaus rolėje p. J. Balnis.

Pertaisant sceną, buvo visa eilė deklamacijų, kurios atlikta sekančioje tvarkoje: p-le M. Gabirintė—"Miskas Žalias Užia Gaudžia", p-le B. Meskauskaitė—"Kur Bėga Sešupė, Kur Nemunas Teko"—ir "Atsisveikinimas Lietuvos", p-le V. Svetkauskaitė—"Vaikščiojau Keliu Zemybės", p. A. Gutauskas—"Sudiev Lietuva", p. J. Balnis—"Kas gražuomas tos mergelės" (gyvanulių rauda). Deklamacijos beveik visos pavėjo neblogiausiai. Pabaigoje p. J. Brazauskas deklamavo monologą "Singlių Bankrutas".

Publikos buvo prisirinkę daug. Tarp susirinkusių buvo ir mažų vaikų, bet nežinrnt to laike vaidinimo ir deklamacijų visa publika gana gražiai užsilakė. Kuopa ir pelno gal dar turės keletą doliarų. Laimingas kloties kuopelėi toliems joms veikime ir pasirodyme prieš publiką. Stasis.

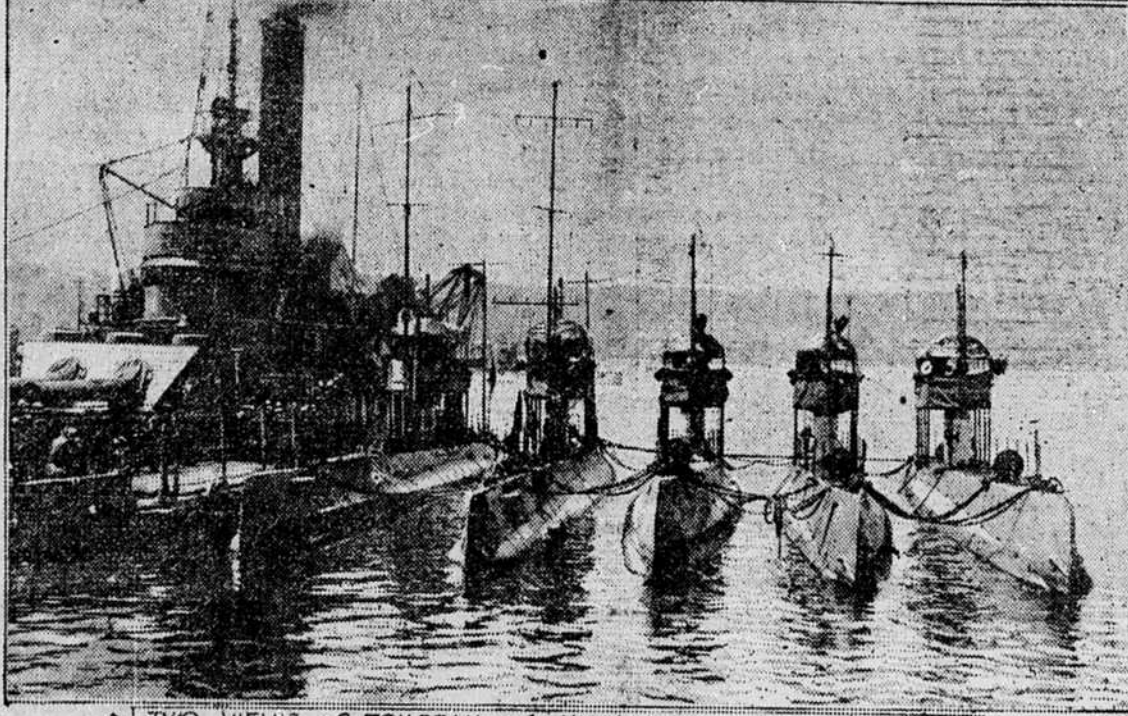
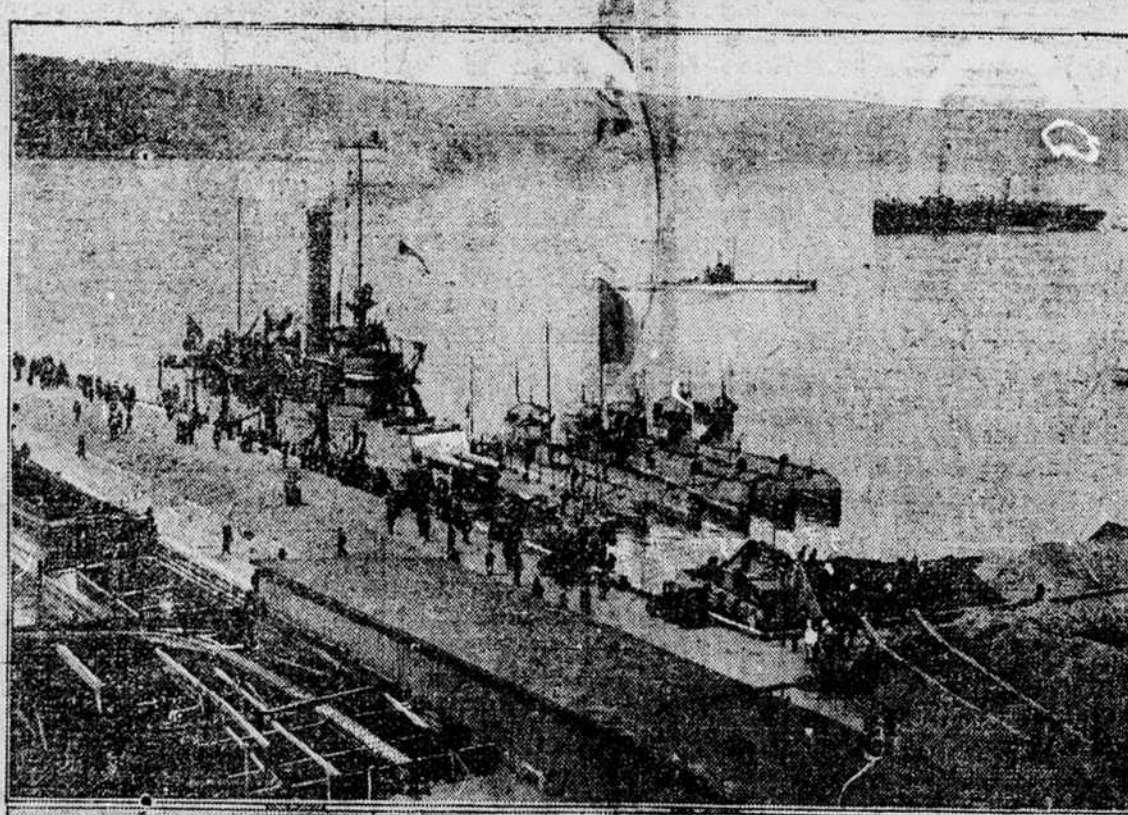
IS PROVIDENCE, R. I.

Ivairumai. D. L. K. Gedimino Dr.-stė buvo parengusi prakalbas. Kalbėtoju buvo F. J. Bačiulis. Žmonių atsilankę prakalboms labai mažai. Laikę prakalbų buvo numazintas įstojimas Gedimino draugystėn. Ištėjo 9 nauji nariai.

Balandžio 30 d. Lietuvių P. P. Klubas rengė prakalbas. Neseniai pribuvęs į čia lietuvių kunigas ketina organizuoti parapiją. Kalbama, kad leidimas iš vyskupo esąs jau gautas. Plunksnašis.

IS WATERBURY, CONN.

Vakarų serija. Balandžio 28, 29 ir 30 d. Sv. Juozapo choras buvo surengęs seriją (eilę) vakarų su prakalbotomis. Idomiausiu buvo programos, paruoštas pėnyčios vakaroni, kame dalyvavo įžymesnės vietos lietuvių artistikos jėgos. Apart dainų ir šiaip pamarginimų, buvo prakalbos. Kalbėtoju buvo studijentas p. A. Valantiejus, neseniai iš Lietuvos pargrįžęs. Jisai papasakojo apie savo kelionės įspūdžius, apie Lietuvą ir apie blaivybę. Tarp kit-ko, kalbėtojas apipiešė paskėmes uždraudimo pardavinėti svaigalus Rusijoje. Visame gyvenime greitai po uždraudimui galima būtų pastebėti atmainą. Pasak kalbėtoja, šeimynose, kuriose pirmiausias praleisdavo visas savo lašas, palikdamas tokiu būdu dideliame skurde savo mažus vaikučius, matytis nuplysusiais drabužiais vaikščiojant, už kelių mėnesių pasidarydė didėlė permaina: tie patys vaikučiai,

TWO VIEWS OF TONOPAH AND SUBMARINES IN NORTH RIVER.

AMERIKOS POVANDENINIAI LAIVAI.

Du reginiai Amerikos povandeninių laivų. Paveikslėly matyti viršutinis laivas ir penki povandeniniai laivai ant vandens paviršiaus. Toks povandeninis laivas nuskandino torpeda milžinišką Lusitanijos laivą.

kurie dar taip neseniai išakę ir nuplyšę vaikščiojo, dabar buvo gražiai apdėyti, turėjo duonos iki sočiai ir dažniau buvo girdimi apie mokyklą kalbant.

Pasibaigus prakalbai, buvo leistas ant išlaimėjimo naminis knygnelis, susidedas iš apie 20 knygų. Kelios savaitės atgal pas mus buvo surengta keli vakarai, kuriuose buvo leista ant išlaimėjimo degtinės bonkos. Kiekvienas jaunuolis ir kiekviena jaunuolė gali sulgynti šiuodvių išlaimėjimų dvasią ir pasirinkti, kuriuo keliu eiti.

Dorcas Myletojas.

IS CLEVELAND, O.

Darbai. Žinios apie lietuvių. Čia, kaip ir kitur, iki šiol buvo darbė, kuri siekė to, kad daugelis žmonių negalėjo aprūpinti savo šeimynų, vargusių didžiame skurde. Padėjimas buvo toks, kad daugeliui šeimynų buvo miesto šešonis suteikiama maistas, anglis ir t.t. Kai kuriuos dirbtuvės išstia laiką dirbo gerai, žinoma, tos, kur dirbo įvairius įrankius, kaip tai automobilius ir t.t., kariaujančioms valstyboms. Dabar, kaip girdėt, matyt angliskose laikraščiuose, darbai Clevelande pusėtinai pagerėję, ir darbas nesunku gauti, ypatinai tiems, kurie supranta kokį nors darbą arba amatą. Iš lietuvių amatninkų čia daugiausia randasi kraiviečių. Gaila, kad nėra kitokių amatninkų iš lietuvių, nes čia yra didelis skaitlius įvairių dirbtuvių.

Cleveland'e pagal apskaitliavimą, gali būti apie 5000 lietuvių. Profesionalų ir būzinių tarp jų nedidelis nuosimtis. Sulyg esančių po ranka žinių, čia lietuvių bus šiaip stovi: du dionkeipai, keturios valgomų daiktų krautuvės, viena pieno, dvi audeklų krautuvės, du fotografistai, vienas knygynas (atlieka ir spaudos darbą vietinėms draugijoms) ir viena aptieka. Taipgi randasi dar keleta lietuvių profesionalų, bet kiek svarbesnės žymės vietos lietuvių gyvenime jie nedaro. Tarp profesionalų yra p. Greičius, muzikas, kuris mokina vakarinėje moksleinėje ir veda Clev. Teat. Choro Draugystę ir "Viečių" 25 kuopą. Apart minėtųjų būzinių, čia yra eilė karčiarninkų. Daug (rasi, daugiausia) randasi, kurpių (batsuvių).

Prie progos papūnėšiu, kad lietuvių turi dabar užpirkę lotus prie

67 W. Superior gatvės, kur mažai statyti naują bažnyčią, netoli nuo Liet. Tantiškos Salės lotų.

Našlaitis.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Lietuvius nušautas. Gera čia žinomas lietuvis Jonas Butkus, 25 metų amžiaus, su draugu anglu Norris neseniai nakčia ėjo namon. Nuo 33 ir L. gatvių iki 40 ir J. gatvių jie turėjo eiti greta Burlington geležinkelio bėgių. Sakoma, geležinkelio sargas (vačmonas), manydamas, kad koki nors vagis eina, užklauses, kas jie, ir negaudamas atsakymo, paleidęs 4 šuvis iš revolverio. Norris sveikas pabėgo, o Butkus teko 2 šuviai. Butkus, sakoma, dar pabėgęs apie 100 žingsnių ir pakritęs. Vėliaus jo draugas Norris ėjo jo įjėskoti ir už apie 2 valandų po nelaimės rado Butkų gulint. Sužeistas būvęs nuneštas į artimiausius namus, ir ten pašautas jam gydytojas, kuris pasakė, kad per daug kraujo nubėgė ir žaizda peršalusi (naktis buvo nesilta). Butkus liko nugalbentas į So. Omaha ligonbutį, kame gegužio 4 d. pasimirė. Sakoma, Burlington kompanija esanti apskusta ant \$25.000 už nelaimę. Vėlonis paliko čia du brolius ir kitų giminių. Sakoma, esą jo giminių ir kitose miestuose.

V. Redeskaitė.

"Sviesos" vakaras. Balandžio 25 d. moterų "Sviesos" draugijos vardu buvo paruoštas vakaras, kame maži vaikai suvaidino pirmu kartu So. Omahaje vėikalę "Jonukas ir Marytė". Režisieravo ponia Ona Zalpienė. Vaidinimas pavyko gerai. Taipogi deklamuota monologas, kuriuos vykdysiai atliko ponia M. Zalpienė-Galinskaitė. Po programai svečiams patiekta užkandžio, ir paskui šoka. Buvo kalbama, kad šiam vakarė nebūs svaigiančių gėrimų. Išlikusių gi buvo visai kitaip. Turtum be svaigalų negalima apsieiti. Mūsų moterų draugijai, rods, geriau būtų apsieiti be jų. Lai "Sviesos" platinų šviesą, o svaigalų platinimą paliktų kitiems. Nusamdytieji vakarui muzikantai nemokėjo programą pradėti tautiškoju mūsų himnu "Lietuva Tėvynė Musų." Ažuot to, užtraukė ką tokio svetimtautisko.

So. Omahietė.

Dėlei drabužių rinkliavos nukentėjusiems nuo karės. Balandžio 29 d. moterų "Sviesos" dr.-ja, pasikvietus ir kitas, prie tos draugijos neprigulincias moteris, turėjo pasikalbėjimą, kaip rinkti drabužius nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Susirinkimam atsilankė nedidelis moterų būrelis. Pirminkinkavo ponia K. Junevičienė, raštininke buvo ponia M. Zalpienė. Daug gincytasi dėlei klausimo, ar po namus vaikštinėti ir rinkti drabužius, ar pagarsinti ir laukti pačių žmonių drabužius sumesant. Viena moteris, dalyvavusi nuo Sv. P. M. Rožan. Dr.-jos pakėlė balsą, kad ne vien "Sviesos" draugija, bet visos So. Omahos moteris tuom darbu lygiai užsimtų. Tarp pirminkinės ir tos moters išėjo mažas susikirtimas. Susirinkimas vienbalsiai įgaliojo ponia M. Zalpienę ir O. Zalpienę parašyti lietuvių ir anglų kalbose atsilaukimą į visas So. Omahos moteris su kvietimu paremti šį drabužių rinkimo darbą. Linkėtina gražiam darbu gėry pasėmki.

gijos neprigulincias moteris, turėjo pasikalbėjimą, kaip rinkti drabužius nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Susirinkimam atsilankė nedidelis moterų būrelis. Pirminkinkavo ponia K. Junevičienė, raštininke buvo ponia M. Zalpienė. Daug gincytasi dėlei klausimo, ar po namus vaikštinėti ir rinkti drabužius, ar pagarsinti ir laukti pačių žmonių drabužius sumesant. Viena moteris, dalyvavusi nuo Sv. P. M. Rožan. Dr.-jos pakėlė balsą, kad ne vien "Sviesos" draugija, bet visos So. Omahos moteris tuom darbu lygiai užsimtų. Tarp pirminkinės ir tos moters išėjo mažas susikirtimas. Susirinkimas vienbalsiai įgaliojo ponia M. Zalpienę ir O. Zalpienę parašyti lietuvių ir anglų kalbose atsilaukimą į visas So. Omahos moteris su kvietimu paremti šį drabužių rinkimo darbą. Linkėtina gražiam darbu gėry pasėmki.

IS NEW YORK, N. Y.

TMD. kuopos likvidavimas. TMD. 43-čia kuopa, čia gyvavusi, likvidavo savo turtą—\$8.00, kuris paskirta "Darbo" draugijai. Knygynas paaukauta Liet. Moterų Progresyvio Susivienijimo 1-majai kuopai. Tam pačiam susivienijimui nutarta atiduoti ir kuopos protokolų knyga.

Daug kas čia tebisi iš tokio pasielgimo. Tėvynės Myletojų Draugija pati turi daug kuopų, kurioms likvidavusi kuopa, rods, būtų galėjusi paskirti savo turtą. Paskyrimas socialistiskam "Darbu" moterų, kad kuopos nariams rūpėjo ne tiek pati bepartijė Tėv. Myletojų Draugija, kiek kas kita. Nestebėtina prie tokių išlygų, kad kuopa reikėjo likviduoti.

Pašalinis.

IS MARINETTE, WIS.

Čepulionio kumštynės. Buvusiose čia kumštynėse tarp Jurgio Čepulionio, iš Newcastle, Pa., ir vidutinės svaros kumštinių kampijono J. Clabby viršų paėmė Čepulionis. Iš 10 eilių 5 laimėjo Čepulionis ir 3 išėjo lygiomis. Čepulionis savo priešo tačiaus nepaguldė.

N. L.

IS THOMPSONVILLE, CONN.

Agentai. Pastaruoju laiku čia priviso agentų, kurie vaikščiojo po lietuvių namus ir kalbina prisirašyti prie apdraudos (insurance) kompanijų. Tie agentai, norėdami vieną kitą už akį užbėgti, stengiasi vienas kitą niekinti kaip ga-

lėdami. Kai kuriems jų nekaip sekasi. Vienas tačiaus giriasi prisirašęs po 10 žmonių į dieną, istojimo imdamas \$3.00, o mėnesinė mokesčiai po \$1.00. Pašėlpos li-kažoje žada po \$8.00 į savaitę ir \$350.00 pamiirtinės. Norėdami gauti biznio, tie agentai visur la-džioja: po namus ir po smukles.

Vietos lietuvių matomai yra leng-va prikalbinti prigulėti prie jų p-draudos kompanijų, nors čia gy-vuoja SLA. 113-ta kp. ir šv. Jurgio draugija. Kai kurie vietos lietuviai eina taip toli, kad iš se-vų lietuviškų draugijų tyčiojasi. Prie tokių sąlygų, žinoma, agen-tams, tuli kurių žada tiek, kiek vargu galima išstėsti, nesunku įra-šyti žmones savosna kompanijosna. Šie agentai, bent kai kurie, maty-dami vietos lietuvių nesupratimą ir patis peikia ir tiesiog smežia SLA. Vienas tų agentų čia yra toksai drąsus, kad butinai verčia prisirašyti prie jo kompanijos, pei-kdamas lietuviškias organizacijas. Besiginčydamas su vienu vietos lie-tuviu, agentas pradėjo kumščiomis grasinti. Įsikarščiojus agentą rei-kejo laukan iškviesti. Vietos lie-tuviams reikėtų susiprasti ir pa-našiams vaikams neleisti perduo-ant savęs jodinėti. Tie agentai smarkuoliai, lietuviškas organizaci-jas peikia tieji, yra patis lietuviavis.

Tenyksus.

IS LAWRENCE, MASS.

Gausi auka nukentėjusiems. Gegužio 7 d. vietos lietuvių draugijų komitetas, kuris rūpinasi lietuvių, nukentėjusių nuo karės, su-sėlimu, išsiuntė Lietuvon Ameri-can Express'u 1,300 rublių. Iš-siuntė "Liet. Dr.-jos" dėl karės nu-kentėjusiems šelpiti" vardu ir adre-su. Pinigus sudėjo šios draugijos: 1) Sv. Laurino Dr.-ja davė \$100, 2) Ausros Vartų—\$100, 3) Lie-tuvos Sunų—\$25, 4) Sv. Onos—\$25, 5) Sv. Elzbiotos—\$10, 6) Sim. Daukanto Klubas—\$10; per "Lietuvių Dieną" (kovo 4 d.) su-rinkta apie \$120. Jonas Arlauskas,

krautuvninkas-groserninkas—\$100 (bene pirmasai biznieriūs iš Amerikos lietuvių tokią sumą da-rė!), klebonas kun. Jusaitis—\$100. Gegužio 5 d. pobažnytinę salę buvo visų Lawrence draugijų dele-gatų susirinkimas, kuris nutarė viršmūnėtas aukas kuogreičiausia iš-siusti. Prie minėtų viršūje draugijų besirupinančių Lietuvos su-sėlimu, priguli: 1) Birutės Klubas, 2) LSS. 64 kp. ir 3) liet. socialistų "Kempės" (?) bendrovė. Bet dviejų pastarųjų draugijų de-legatų susirinkimas pašalino ant-visedos, nesą jie ne tik ką ne-aukautų nieko Lietuvos su-sėlimui, bet dar įvairiais būdais visokias ne-tisėbybes ir šmeižtus teptiną sa-vuose socialistiškuose laikraščiuo-se apie vietos lietuvius.

Taipgi nutarta gegužio 16 d. parengti Miesto Salėje agitatyves prakalbas, ir liepos 4 d. Simano Daukanto Politiskis Klubas ren-gia pikniką su kitų draugijų pagel-ba ir visą pelną skiria Lietuvos su-sėlimui. Visgi Lawrence, kuris pirmiaus snaudė (pirmiaus iš Lawrence lie-tuvių dar nieko nebuvo aukauta, apart SLA. 41 kp., kuri pasiuntė Liet. Gelb. ir Aut. Fondui \$5 ir J. Sekevičiaus į tą patį fondą \$2). Dabar sukruto ir jau žymia auka (1,300 rublių) pasiuntė ir, tikimasi, dar daugiau pačių.

Pijus Galindas.

IS MANCHESTER, N. H.

Kooperacija. Tveria SLA. kp. Prakalbos Lietuvos naudai. Gegužio 7 d. buvo metinis susirinkimas lietuvių bendrovės "Nenu-no", kuri gyvuoja jau metai lai-ko, nors savos krautuvės iki šiolei neturi. Tveriant bendrovę, apie 8 ypatų davė po 1 dol., bet kuo-žiau tarp mūsų dirbinių" (tai met priejo prie šerų ėnimo (šeris \$23.00), tai mažai kas ėmė. Yra apie 10 ypatų, kurios paėmė šer-ų ant išmokėjimo, bet ir paėmu-sietyje nemoka. Priežastis, kaip ma-tyti, yra tame, kad nelaikoma viešų susirinkimų ir kad žmonės vienas kitu neuzitiki. Daug prisideda ir tas, kad kai kuriuos ypatos neužen-pulionis savo priešo tačiaus nepa-guldė.

N. L.

IS THOMPSONVILLE, CONN.

Agentai. Pastaruoju laiku čia priviso agentų, kurie vaikščiojo po lietuvių namus ir kalbina prisirašyti prie apdraudos (insurance) kompanijų. Tie agentai, norėdami vieną kitą už akį užbėgti, stengiasi vienas kitą niekinti kaip ga-

Čia tveriamas SLA. kuopa. Prie jos prisirašė jau 10 ypatų.

Vietinės draugijos buvo paren-gusios prakalbas naudai nukentė-jusių nuo karės Lietuvoje. Kal-bėjo kunigai Kemėsis ir Jakaitis. Aukų surinkta suvirš \$80.

Esperanto.

IS ENGLEWOOD, ILL.

Šis-ta: apie mūsų socialistus. Vietiniai vadinami socialistai bai-gia smukti nuo koto. "Bešvies-dami" "tamsius" tautiečius ir kata-likus, jie iki to jau pradeda "nusi-šviesti," kad jų rengiamas va-karus ir prakalbų susirinkimus ma-žai kas nori lankytis, ir nenusta-bu, jeigu vaakrų rengimo lėšas jie iš savo kišenias karts nuo karto turi padengti.

Nesunku būtų ir tam priežastis rasti. Begirdami savą "darbinin-gišką" laikraštį, jie visokias bu-dais niekina tikėčius ir abelnai su-jais nuomonėse nesutinkančius žno-nes. Jeigu kas dirba grynos lietu-vystės naudai, tai iš mūsų "socia-listų" susilaukia nekartą sau ant-žalvos gerą kibirą pamazgu. Nuolatinis kitų šmeižimas, nieki-nimas, dergimas palengva baigia naikinti vietos lietuvių simpatijas socialistams. Daug prie to puolimo priejautos jiems prisideda nuolatinis tamsių noras mokinti "tamsiuo-sius," begalinis savaugstinimas, pa-sigyrimas, didžiavimasis savo "su-sipratimu," "apsišvietimu." Koki-os rūšies yra tasai apsisvietimas, galima suprasti, nuėjus į vietos so-cialistų rengiamus vakarėlius ir pa-siklausius garsų "Džian Bambos spyčių." Tenai visa mūsų socia-listų apšvieta ir susipatimas kai veirodyje atspindi. Ta "apšvieta" matosi ir prakalbose, kurias jie, socialistai, čia karts nuo karto ren-gia.

Vienu tokių pavyzdžių buvo jų prakalbos, parengtos gegužio 8 d. A. Vasiliausko svetainėje. Kalbė-tojų buvo tulas iš rytinių valstijų atvykęs ponas M. Dusevičius. Ty-piškas musiškis socialistiškas kal-bėtojas taip išvaizda, taip savo pro-tavimu, teisingiau sakant, pasta-rojo menkumu. Stai kalba apie karę ir jos priežastis. Žinoma, kalti talkininkai, o Vokietija su Austro-Vengrija nekaltos tartum avinėlai. Antru kartu kalba temo-je: dėlko kyla bedarbės. Kalnie-rūn pilti gauna kapitalistai ir ka-talikų kunigai, ypač pastarieji. Pa-siklausykite, kokiais apšviotos "per-lais" pavaišinta klausytojai: girdi, "aš (t. y. pats kalbėtojas) kad ga-lėčiau, visus kunigus, akmenį pri-rišęs, paskandinačiau, bet to nega-lima padaryti, nes kunigas tai Port-lando kalnas, o galva tai tūšcia, be šnėgėmu, kaip senas puodas, taip kad negalima paskandinti." Ar reikia geriau? Garsus Chicagoje "Stepukas" šio "kalbėtojo" nepralenktų.

Klausytojų būrelis, ir taip jam mažas, pradėjo tirpti, nelaukda-mas "prakalbos" pabaigos. Kurie turėjo kantrumo toliaus nesamo-nių klausyti galejo išgirsti ir be-darbės klausimo "užsirišimą." Gir-di, "jeigu neturi darbo, paimk plyt-tą arba akmenį, nueik į kapitalistų apgyventas gatves arba į policijos stotį ir paleis plytą (žinoma, arba akmenį, jeigu turi)—buržuazis-la valdžia turės duoti darbą." Tai jau ne be iš socialistų, bet IWW. mokslo. Gerais vaistais nuo be-darbės matomai yra prisirasymas prie vietinės LSS. kuopos ir taipogi socialistiškų (atsiprašau, "darbi-niškų") laikraščių skaitymas ir užsiprenumeravimas, ypač užsip-renumeravimas. Kunigų ir tautiečių, darbininkų, neklausykite. Jie siur-bėlės, darbininko kraujo gėrikai. Toliaus, girdi, "tai didelis čia daiktas, jeigu bus vienu šurbėle ma-8 ypatų tarp mūsų dirbinių" (tai met priejo prie šerų ėnimo (šeris \$23.00), tai mažai kas ėmė. Yra apie 10 ypatų, kurios paėmė šer-ų ant išmokėjimo, bet ir paėmu-sietyje nemoka. Priežastis, kaip ma-tyti, yra tame, kad nelaikoma viešų susirinkimų ir kad žmonės vienas kitu neuzitiki. Daug prisideda ir tas, kad kai kuriuos ypatos neužen-pulionis savo priešo tačiaus nepa-guldė.

Klausytojų būrelis, ir taip jam mažas, pradėjo tirpti, nelaukda-mas "prakalbos" pabaigos. Kurie turėjo kantrumo toliaus nesamo-nių klausyti galejo išgirsti ir be-darbės klausimo "užsirišimą." Gir-di, "jeigu neturi darbo, paimk plyt-tą arba akmenį, nueik į kapitalistų apgyventas gatves arba į policijos stotį ir paleis plytą (žinoma, arba akmenį, jeigu turi)—buržuazis-la valdžia turės duoti darbą." Tai jau ne be iš socialistų, bet IWW. mokslo. Gerais vaistais nuo be-darbės matomai yra prisirasymas prie vietinės LSS. kuopos ir taipogi socialistiškų (atsiprašau, "darbi-niškų") laikraščių skaitymas ir užsiprenumeravimas, ypač užsip-renumeravimas. Kunigų ir tautiečių, darbininkų, neklausykite. Jie siur-bėlės, darbininko kraujo gėrikai. Toliaus, girdi, "tai didelis čia daiktas, jeigu bus vienu šurbėle ma-8 ypatų tarp mūsų dirbinių" (tai met priejo prie šerų ėnimo (šeris \$23.00), tai mažai kas ėmė. Yra apie 10 ypatų, kurios paėmė šer-ų ant išmokėjimo, bet ir paėmu-sietyje nemoka. Priežastis, kaip ma-tyti, yra tame, kad nelaikoma viešų susirinkimų ir kad žmonės vienas kitu neuzitiki. Daug prisideda ir tas, kad kai kuriuos ypatos neužen-pulionis savo priešo tačiaus nepa-guldė.

Pašalinis.

IS MANCHESTER, N. H.

Kooperacija. Tveria SLA. kp. Prakalbos Lietuvos naudai. Gegužio 7 d. buvo metinis susirinkimas lietuvių bendrovės "Nenu-no", kuri gyvuoja jau metai lai-ko, nors savos krautuvės iki šiolei neturi. Tveriant bendrovę, apie 8 ypatų davė po 1 dol., bet ku-žiau tarp mūsų dirbinių" (tai met priejo prie šerų ėnimo (šeris \$23.00), tai mažai kas ėmė. Yra apie 10 ypatų, kurios paėmė šer-ų ant išmokėjimo, bet ir paėmu-sietyje nemoka. Priežastis, kaip ma-tyti, yra tame, kad nelaikoma viešų susirinkimų ir kad žmonės vienas kitu neuzitiki. Daug prisideda ir tas, kad kai kuriuos ypatos neužen-pulionis savo priešo tačiaus nepa-guldė.

N. L.

IS THOMPSONVILLE, CONN.

Agentai. Pastaruoju laiku čia priviso agentų, kurie vaikščiojo po lietuvių namus ir kalbina prisirašyti prie apdraudos (insurance) kompanijų. Tie agentai, norėdami vieną kitą už akį užbėgti, stengiasi vienas kitą niekinti kaip ga-

Senis.

Tai laikraščiai siunčiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantys prisiima atsakymą už patvirtintą redakciją. Redakcija pasilieka sau teisę atsisakyti siunčiamų rankraščių trumpinti ir taisyti.

Netikėtumais laikraščiai rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačią tarpą tarp eilučių.

Apžvalga.

Atsakoma užpuolikams ant „Draugijai Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti.“ Kuomet Lietuvoje atsikartojo Amerikos lietuvių suskylimas reikale aukų ir tenai įsikūrę „Draugija Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti.“ tai pas mus kaip-kuriuose laikraščiuose, drauge su Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organu „Tėvyne“, pradėta užpildinėti ant tos draugijos. Tarp tu užpildinėjimų žymią vietą užėmė garsus Žemaitės-Zymontienės laiškas. Apart įtartinio klerikaliskumo, toji draugija, ar teisingiau jos vedėjas, buvo kaltinama pinigų eikvojimu, ne nukentėjusių žmonių reikalu, bet savos asmeniškos naudos daboje ir kitose sunkiose prasižengimuose. Užsiuolinimas buvo padarytas iš pusės tų, kurie atsikyrė nuo minimos draugijos. Dalykų stovis Lietuvoje, kaip sav laikui buvo nurodyta, vargu galėjo būti tokių žmonių nusivietas besaliskai. Čia pas mus radosi keletas žmonių, kurie pasiskubino, abiejų pusių neįsklause, apkalinti „Draugiją Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti.“ Toliaus laikraščiams to tik ir reikėjo. Pradėta smarkiai kompanija (kova) prieš susitvėrusią draugiją ir stengiasi ją kaip galint sukompromituoti Amerikos lietuvių visuomenės akys.

Viskas tas darėsi, pakartojame, negirdėjus nei žodžio iš kaltinamos pusės. Ar panašus apkalbinimo būdas yra teisingas—tai patsai skaitytojas sprendžia. Kiek mums žinoma, kiekvienam teisme, pirm ne nuo nusprendimo išnešus, išklausa abiejų pusių.

Tiktai dabar, jau po to, kaip daugelis pasiskubino išnešti apkalbinimo verdiktą (nuosprendį), turime progą išgirsti, ką gali antroji pusė pasakyti savo apgynimui. „Vairo“ 10-tame numeryje tilpo gan ilgas pono A. Sm. straipsnis, kuriame atsakoma į užpuolikams, padarytus Amerikos lietuvių spaudoje „Draugijai Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti.“

Ponios Zymontienės laiške buvo įtartinis, kad „Draugija Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti.“ dalindama aukas, siųsianti žmones per „katalikišką rėtį“, tai yra šelpianti tikrai „geruosius“ (suprask katalikus), o kitiems nieko netekę.

„Vaire“ į tai atsakoma sekanti:

Mums Europos lietuviams žinoma visa tikroji šviesoje, tad, rodos, pakaktų pasakyti: atleiskite, nes nenusimano autorė ką daranti. Bet kai-kurie amerikiečiai gali patikėti ir priimti šio žodžio kaip tikrą tiesą. Todėl ne pro šalį bus pažymėti, jogei tos piktos pranešos spėjimai neįvyko: nei pirmeiviai, kad ir labai norėdami, ligiol negalėjo nurodyti nei vieno fakto, kad dėl karės nukentėjusių žmonių būtų komitet „siųsiantis per katalikišką rėtį.“ Komitetas lygiai šelpė visus—katalikus, stačiatikius, žydus, lenkus, „pirmiečius“ ir „klerikalus.“ Tada visi pamatys savo laiku iš jo apyskaitos darbų. Kitaip ir negali būti. Draugijos tikslas yra visiems padėti, ji gauna aukų ne vien iš lietuvių, Amerikos ir Europos, bet iš vyriausybės ir iš rusų visuomenės bei įvairių jos šelpimo įstaigų. Jei Draugija daugiausia šelpia lietuvių, tai, viena, dėlto, kad Lietuvoje yra daugiausia nuo karės nukentėjusių lietuvių, antra, kad lenkai ir žydai turėdami savo šelpimo organizacijas, daug turtingesnes už mus.

Ta pati ponios Zymontienės raše, kad rusų visuomenę pradėjusi ne užtikinti, o sutverta „Lietuvių Draugija“, nuimkietos vietose tviriantis savus komitetus, maitinimo punktus ir t.t. nukentėjusius pagalbai.

„Vaire“ atsakoma, kad tai esą neteisingai, kad, nežinant visų priemonių, kurių griebsi atskleidimai, kad nusivietus rusų spaudoje „Lietuvių Draugiją“ juodomis spalvomis, rusų pažangioji visuomenė užjaučianti „Lietuvių Draugiją.“ Rusai pradėję steigti savus komitetus, maitinimo punktus ir t.t. nukentėjusiose vietose dar pirmo metu buvo įsteigta „Lietuvių Draugija“.

gija Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti“ arba kokia nors kita tuomet tikslu susitvėrusi lietuvių organizacija.

Ponios Zymontienės buvo padaryti labai sunki užmetimai „Lietuvių Draugijai Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpiti.“ buv pastarosios komitetas mėtė pinigus važinėjimams, skystis pašelpas visai karės nepaliekiamoms bažnyčioms. Pavyzdžiui, buvo nurodyta į aukos paskyrimą Kauno Karmelitų bažnyčiai.

Kaslink pinigų „mėtymo“ važinėjimams, tai buvo tiesioginiai sąmokynai, kad komiteto nariai, važinuosieji nukentėjusių nuo karės vietų apžiūrėti, eime diena po 10 rublių. „Vaire“ sakoma, kad buvė imta nuo 5 iki 7 rublių ir tai buvė sunku priprašyti, kad kas nors važiuotų. Antra, „Vaire“ tvirtinama, kad ir antroji pusė, t. y. tie, kurie kaltino „Lietuvių Draugiją“ pinigų mėtyme važinėjimams, darsi tų patį, tai yra antros pusės žmonės, už keliones po karės nuterietas vietas, eime užmokėti. Bulota, antrosios pusės vadovas, už kelias dienas važinėjimo po Suvalkiją paėmęs 75 rublius.

Suprantama, negalima reikalauti iš žmonių, kad jie mestų savo užsiėmimą ir savas lėšas klotų važinėjimams viešais reikalais. Jeigu kas taip daro, tai yra ypatingas pasišventimas, kurį nedaugelinių Lietuvių inteligentų aplinkybės leidžia daryti. Atlyginimas už kelionę todėl negali būti priekaištu. Jeigu visgi toksai priekaištas daroma, tai bent patis kaltintojai turėtų būti nuo jo liūsi. Kaip matyt iš „Vairo“ tvirtinimo, patis kaltintojų vadovas eime už savo keliones net daugiau negu tie, kurie už tokį pat pasielgimą kaltinami pinigų „mėtyme.“ Tada labai primena žinomą lietuvių patarlę: „Žydas muša, žydas rekia.“

Antroji šio apkalbinimo dalis—pinigų skyrimas karės nepaliekiamoms bažnyčioms—„Vaire“ vadinama „gryniausių falsifikatu.“ Pirmą, sulyg p. A. Sm. tvirtinimo, buvė pavesti ne Karmelitų bažnyčiai, bet Kauno skyriui nukentėjusiems šelpiti. Iš pradžių buvė paskirta 500 rub., o vėliau dar 2,000 rublių. To skyriaus narių skaičiuje esą Dr. Kuprevičius, Dr. Šliupas ir kiti daktarai bei lietuviai inteligentai, kurie esą jokių būdu nepriskiriami prie klerikalų.

Siuom argumentum—pinigų skyrimu bažnyčioms—čia Amerikoje labai daug pasinaudota. Kuomet įsai tikrai buvo padarytas, „Lietuva“ patarė palaukti pilnesnių ir tikresnių žinių apie tai ir prikerę spėjimą, kad bažnyčia galėjo būti sumaišyta su komitetu, parapijoje susitvėrusiu. Musų spėjimas, kaip dabar matyti, buvo netoli nuo teisybės. Taisai paskalas apie pinigų aukavimą bažnyčioms, kiek mums žinoma, padarė įspūdį Amerikos lietuvių skaitancioje visuomenėje. Paskalas, tyčiomis ar netyčiomis paleistas, pasirodė esąs neteisingas. Taigi musų spauda, kuri prisidėjo prie to paskalo platinimo (socialistiskieji laikraščiai ir „Tėvyne“), teisybės vardan turėtų atsaukti savo neteisingus žodžius.

Dabar Amerikos lietuviai, išsklause, ką antroji, kaltinamoji pusė sako, gali duoti savo nuosprendį. Męs manome, kad visi nevienpusiškai manantieji, kurie pasiskubino mesti apkalbinimo žodį, išklauso antrosios pusės, padarys šiošias-tokias permainas savo pirmutiniam nuosprendyje.

Męs iš s. vo pusės matome, kad musų spaudos dalis, kuri pasielgė įkėję pranešantis pirmuosiu vienpusiškai dalykus nušviečiančiuose straipsniuose faktais, buvo klaidinanti ir tie laikraščiai, kurie žiuri teisybės, pasiskubino padaryti klaidą atitaisyti.

Pati „Lietuvių Draugija Nukentėjusiems nuo Karės Šelpiti“ kaip matyt, toli-gražu nėra klerikaliska, kaip tai tula musų spaudos dalis norėtų ją matyti. Klerikaliskų gaivalų joje matomai yra. Bet šale jojų yra daug tokių, kurie nėra klerikalais. Draugijoje dirba petys petin įvairių pažiūrų žmonės. Nuo draugijos komiteto atsisakyres burclis kraštutinių kairių žmonių, kurie per savus atstovus pas mus visą „skandalą“ ir pakėlė.

Baigdami, negalime iškėsti neapžymėjus skurtumo abiejų Lie-

LIETUVIAI! REMKITE LIETUVOS GELBĖJIMO IR AUTONOMIJOS FONDA.

Aukos siųskite šiokiu būdu: Money Orderis, čekius ir t.t. išrašykite vardu T. Paukščio Pittston, Pa., ir pa-siųskite į O. Širvydai, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

tuvoje susikūrusių dalių atsinešime į aukų reikalą.

Ponios Zymontienės rašo: „Bijome labai, kad į tokius (suprask: „Lietuvių Draugijos.“ „Liet.“) nagus nepakliūtų bent jų pirmieji sumesti kruvinai uždirbti centai. Pasisaugokite.“

Antroje vietoje: „Jeigu jūs turite kiek surinkti grašelių ir dar renkatė, bet nesuikiškite „geriems katalikams.“

Iš antros pusės p. A. Sm. rašo: „Reikėtų pagedauti, kad Amerikos pirmieviai kuodaugiau surinktu aukų dėl karės nukentėjusiems lietuviams ir kuodaugiau prištų jų tikriems pirmieviams.“ Kiek toliaus: „Musų nuomone, čia vistiek, kuri ranka penės: dešinė, ar kairė, bet tik sota būtų.“

Tegul patsi skaitytojas nusprendžia, kurioje pusėje daugiau rūpesties nukentėjusiųjų likimu, daugiau atsidavimo nelaimės mažinimui, o ne politikiems, partijiniams reikalams.

Apie moterų laikraštį. Spaudoje pakelta sumanymas apie moterų laikraščio steigimą. Sumanymas pakelta, nusizūrėjus į tai, kad kai-kuriuose musų laikraščiuose yra moterų reikalų skyčiai, ir sumanyto pamatan paties saptaravimas, kad moteris yra lygios vyrams, jos gal (bet matomai tikrai nežinia) turėti reikalių nemažiau už vyrus ir tu reikalų gildinimui reikalingi laikraščiai kaip ir vyrams. Kadangi Amerikos lietuviams savo specialio laikraščio neturi, tai, reikšia, toksai reikia įsteigti.

Toksai tai—su maža skylyte „gal“—sumanyto pamatas. Tačiau toliaus patsi sumanytojas sumūša savo sumanyimą: Pasisklauses savę, kas veda moterų reikalų skyrius, esančius tuose laikraščiuose, atranda, kad patis redaktorai, prigebint vienai-antrai merginai ar moteriai (tuose laikraščiuose tasai skyrius veda „visai“ be moterų ar merginų pagalbos, kaip galima manyti iš pastebėjimų pasimomams, kad moteris nei merginos neramaušios ir vyrams po moteriškais slapyvardžiais reikia skyriaus vieta užpildyti).

Jeigu moteris į tuos skyrius neraso, tai matyti jos jais neįdomauja. Kitas galimas paaiškinimas tai tas, kad musų moteris dar nėra „priangusios“, „susi-pratusios“ iki savų „moteriškų“ reikalų supratimo. O, rasi, tu „moteriškų“ reikalų pas ją nėra, jeigu moteris turi užvaduoti vyrą, matantįjei būtina reikala turėti musų viešame gyvenime moterų judėjimo pavidalą.

Kaip ten nebūtu, iš neįdoma-rimo dabartiniais moterų skyriais galima padaryti išvadą, kaip sykis priešinga sumanymui. Jeigu moteris nesugeba pačios vesti dabartinį skyrių, nepareikšia didesnio įdomavimo tais skyriais, ir jeigu vyrai turi jas dabar užvaduoti, tai kaip jos, moteris, galės vesti savą laikraštį? Jeigu nėra moteriškų jėgų dabartiniesiems skyriams užpildyti, tai juos sunkiau, be jų pačių vyrų pagalbos, galima bus vesti savą laikraštį.

Galop, jeigu moterų laikraščio reikalingumas, nežinint dabartinį sąlygų, ištikrųjų būtų reikalingas, tai bent sumanymas turėtų kilti iš pačių moterų tarpo. Tuom tarpu gi sumanymas pakelta vyriško, o ne moteriško. Atsakydamas į savo paties klausimą, ar galėtų moterų laikraštis pas mus išsilaikyti, sumanytojas („Laisv. Mintis“, No. 59) atako, kad išsilaikytų, nesą „jeigu vyrai, kurie yra mažai daugiau apsišvietę už moteris, palaiko Amerikoje net dvidešimt keturis laikraščius, tai kodėl moteris negalėtų išleisti ir palaikyti vieną, jų reikalams gildinti pasvęstą, laikraštį?“

Čia padaroma truputėlį klaida. Tuos 24 laikraščius palaiko ne vien vyrai, bet lygiai vyrai ir moteris. Priegto tie laikraščiai nėra pašvęsti specialiai vyrų reikalams, bet gildina bendrus musų gyvenimo reikalus. Grynai vyriškų laikraščių pas mus nėra, ir todėl tu 24 laikraščius gyvenimas negali būti jokių pamatų manyti, kad vienas moterų laikraštis išsilaikytų.

Nėra jokio pamato manyti, kad moteris bendrai, neatsižvelgiant į partijas, galėtų „gildinti“ visus Amerikos lietuvių-moterų bendrus reikalus.“ Jeigu vyrai nėra gali bendrai veikti, tai iš kur galima tikėtis, kad moteris galėtų vienoje kruvoje išgyventi? Jos skirstosi, kaip matome iš, saky-sime, nors tu pačią amerikoni-gyvenimo, taip pat, kaip ir vyrai, ir netoli nuo teisybės bus pasakymas, kad moteris prie vien-minčio vyro eis noriaus, negu prie priešingų nuomonių moters.

Lusitanijos nuskandinimas. Paskutinis vokiečių aktas jųj ko-voje su savo priešais, Lusitanijos paskandinimas drauge su suvir- vienuolika šimtų nekaltų vyrų, moterų ir mažų vaikų,—nelaimė, kuriai vien tikta Titanic'o katastrofa tebėra lygi,—yra apsi-reikšimas, pro kurį joks civili-zuotas žmogus negali tylosis pračiai. Joks civilizuotas žmo-gus negali tylėti, matydamas, kaip tokis didelis skaitlius nie-kumų nekaltų žmonių žuva.

Vokiečiai teisinasi ir meta kal-tę ant anglų. Tiesa, toje baisio-ję žmogžudystėje gali būti ir anglų kaltės. Tačiau daug kal-tėsnis yra tiesioginis žmogžudys, kurio rankomis buvo atlikta toji negirdėta žmogžudystė. Atsitū-kime su Lusitania dar kartą su nepaprastu aiškumu apsisiekti ta dvasia, kuri leido vokiečiams suminti po kojų nelaimingąją, mažulę, niekuom nekaltą Belgiją ir užlieti ją nelaimės jure. Čia dar kartą apsisiekti ta dvasia, kuriai pasaulis turi „padėkovoti“ už Louvain'o sunaikinimą, už ei-lę kitų pasielgimų, kurie atima teisę iš taip pasielgiantį vadin-ties civilizuotais žmonėmis. „Su Dievo pagalba“—kaizeris šioje karėje viską daro su Dievo pa-gelba,—daroma toki besirdingi, toki nuožmūs, tiesiog barbariški dalykai, kuriuos kitas vargu dri-stų daryti ir su vėlio pagelba. Koksai skaudus krikščioniškos pa-jukimas! Kaizeris, krikščionybės „užtarėjas“, savo pasielgimu gali susilyginti bene vien su to-kiomis istorijoje pagarsėjusiais barbarais, kaip Atilla ir eile kitų, puosiančių juoduosius istorijos puslapius. Sunku suprasti, kaip atsiranda žmonių, kurie gali ban-dyti paskutinį vokiško „didvyriš-kumo“ apsisiekimą teisinti. Visi tie pateisinimai negali sumazinti tos gėdos, kuri guls ant vokiečių už iškalno suplanuotą ir šaltu krauju atliktą nekaltų žmonių iš-skėrdimą. Tegul teisinga kaip kas nori, bet žmogžudystė visuomet lieka žmogžudystė. Moralė šios „pergalės“ ant nekaltų žmonių vertė yra vokiečiams nuostolin-gesnė negu svarbus musio praikišimas karės laukuose. Civilizuotasai pasaulis jau išreiškė sa-vo nuomonę apie liudnos atmin-ties Lusitanijos nelaimę. Tai bu-vo karšto protesto ir pasipikti-nimo audra. Sunku manyti, kad ir istorijos sprendimas būtų ki-toniškas.

Liet. Dailės Draugijoje. Ko-vo 8 (21) d. Vilniuje buvo vi-suotinas Liet. Dailės Draugijos susirinkimas. Iš draugijos pirmininko, dailininko A. Žmuidzina-vičiaus, atskaitos sužinoma, kad praeitais metais Liet. Dailės Draugija sutaisiusi VIII L. D. Dr-jos parodą Vilniuje bei Kaune ir nuolatine Čiurlionies veikalu pa-rodą Vilniuje. Vilniaus ir Kau-no parodos davusios draugijai nuostolių. Nuolatine Čiurlionies galerijoje, kuri pirmu kartu buvo atidaryta 1913 m. spalio mė-nesyje, iš viso išstatyta buvo 227 Čiurlionies veikalai. Dabar pa-toda uždaryta, nes parodos butas pavestas karės valdybai. Su-rinkimo pranešta, kad knyga- bumas apie Čiurlionį, kuri turėjo būti draugijos išleista praeitais metais, esanti jau visai priuo-s-ta, bet jos išleidimui kliudanti da-bartinė karė. Praeitais metais draugijon įstoję 94 nariai, iš ku-rių 40 užimkietis įstoję po 30 rub. Šių metų pradžioje L. D. Dr-jai turėjo iš viso 342 narius, tarp kurių buvo 4 garbės nariai, 332 tikrieji nariai ir 6 nariai šei-pėjai. Šiais metais iki susirink-i-mo įstoję 14 naujų narių. Čiur-lionies kuopa, kuri yra susitvė-rusi prie L. D. Dr-jos ir kurios

tikslu yra atpirti Čiurlionies pa-veikslus, kad jie liktų lietuvių nuosavybe, turinti 465 rub. izde. Vieną Čiurlionies paveikslą, „Va-sarą“, kuopa iš vėlionio tėvų jau atpirkusi už 100 rub. L. D. Dr-jos samata šioms metams išskai-tinuota ant 3,300 rub. Tokios bu-siančios iplaukos ir išlaidos. Su-sirinkime Dr. Basanavičius vien-balsiai išrinkta garbės nariu. Pa-rodų šį pavasarį nutarta nerengti. Nutarta ateityje stengtis taisyti parodas ne vien miestuose, bet ir sodžiuose. Į L. D. Dr-jos valdybą 1915 metams išrinkta: A. Žmuidzinavičius, Z. Žemaitis, inž. Kairys, inž. Čiurlis ir Č. joje.

Didžiulė Nelaimė Jurėse

Praeitais savaitės pėtnyčią po pi-ę tarp 2 ir 3 valandos Cunard li-nijos pasazierius laivas Lusitania, kuriom važiuo 1,253 pasazieriai ir suvir 600 vyrų laivo igulos, bu-vo vokiečių povandeninio laivo torpeduotas ir nuėjo jurių dugnan prie Airijos pakraščio, netoli Kin-sale, nunešdamas su savim vandens gėlmėna suvir 1,100 žmonių gy-vasčių. Ant laivo buvo ir 188 Suv. Valstijų piliečių, iš kurių suvir šimtas paskendo.

Sulyg pranešimų, vokiečių po- vandeninis laivas be jokio perse-gėjimo šovę į laivą dviem torpe-domis, kurios laivą taip greitai paskandino, kad negalima buvo ti-kėtis išgelbėti kiek didesnį skait-lių pasazierių. Tarp nuskendusiu- buvo daug moterų ir mažų vaikų.

Nuskendus laivas buvo gegužio 1 d. išplaukę iš New York'o į Liverpool'į. Tą dieną kuomet lai-vas turėjo išplaukti, rytiniuose New York'o laikraščiuose pasirodė Vo-kietišios ambasados Washington'e apmokėtas apgarsinimas, kuriom prasergeta pasazieriai, kad Lusi-tania busianti nuskandinta. Prieš laivo išplaukimą daugelis pasazie-rių gavo be parąšų arba nepažįsta-momis pavardėmis pasirašytus tele-gramus, kuriuose pasazieriai buvo persergiami nevažiuoti Lusitania. Mažai kas tačiau atkreipė atydos į prasergejimus, ir laivas išplaukė su beveik pilnu pasazierių kom-pletu.

Lusitania laimingai pasiekė vo-kiečių apskelbtos „karės zonos“ aplink Angliją. Kuomet Lusitania pasiekė „karės zonos“, buvo pri-siuršta prie pavojaus ir laivo sa-gyba padvigubinta. Sargai žiūrė-jo į visas puses, ar kartais nepa-matys povandeninio laivo pasiro-dant. Gelbėjimo valtis buvo pri-ruoštos iš abiejų laivo šonų, kad kiekvienoje minutoje galima būtų jas nuleisti. Lusitania, kaip ir visi naujieji dideli pasazieriniai garlaiviai, buvo išskirstyta į dailis, kurių kiekviena galima hermeti-skai uždaryti, t. y. taip, kad vanduo iš vienos dalies negali pasiekti ki-tos. Kiekviena šių dalių buvo vi-siškai uždaryta. Kad, pavojui iš-til-is, galima būtų pasiekti sauszė-mio, Lusitania, įplaukusi į „karės zoną“, laikėsi pakraščio.

Oras buvo pastebėtina gražus. Laivo igula, išvirsus rami, di-džiausiam nervų įtempime dabojo jūros aplink laivą. Pasazieriai ta-čiaus to nežinojo ir buvo visiškai ramūs, kuomet laivas įplaukė į pavojuinguosius vandenius. Baimė, kurią kentė daugelis pasazierių ke-lionės pradžioje, išnyko. Juokda-miesi patį iš savo baimės, suėjo pietų.

Jau buvo po antrai valandai, kuomet vienas sargų, stovėjusių ant viršutinio dėnio, pastebėjo ma-žulį povandeninio laivo stiebelį (periskopą), išsikišusį iš vandens apie 1,000 mastų atokume nuo lai-vo.

Pirm negu sargas galėjo pranešti apie tai kapitonui, kuris stovėjo ant savo tiltelio, nuo povandeninio lai-vo atsiskyrę putuojantis sukurs ir dideliu greitumu šovė linkui laivo. Tai buvo mirtingoji torpeda.

Toje pačioje valandėlėje visas mi-l-žinas laivas sudrebėjo, tartum di-deliu kuju į jį būtų smogta, ir pasigirdo baisus sprogimas. Už pirmo sprogimo sekė antrasai. Tai buvo, kaip vieni mano, torpeda. Kiti, tame skaitliu ir išgelbėtasai laivo kapitonas W. W. Turner, sako, kad tai galėjo būti ir sprogimas laivo viduryje.

Viskas atsitiko viename akymir-k-snyje. Pasazieriai buvo netikėtai užklupti pletus valgant. Nežinur-tu, laive nekilo suirutės nei sumiši-lionies kuopa, kuri yra susitvė-rusi prie L. D. Dr-jos ir kurios

Liandsbergis Revizijos komisija sudaro A. Smetona, Jesaitis ir adv. A. Janulaitis.

SLA. užtvirtintas New Jersey valstijoje. Ponas A. B. Strimai-tis, SLA. sekretorius praneša, kad SLA. esąs visai legalizuotas New Jersey valstijoje, taigi turis pilnas teises veikti tenai. Pranešdamas tai, Centro sekretorius kviečia na-rius „sukrusti prie darbo, prirašinė-ti kuodaugiau narių, o ypatin-gai ant ketvirto apsaugos laipsnio.“ Tuom busi galima palengvinti iš-gauti teises ir Massachusetts valsti-joje.

Kapitonas davė paliepiną sodin-tį pasazierius į luitus ir leisti ju-rėna. Pirmą vietą luotuose, sulyg jurių taisyklės, užleista moterims ir mažiems. Daugelis moterų ir vai-čių nespėjo išeiti ant dėnio ir am-zinai pasiliko laivo viduryje.

Tuom tarpu laivas pradėjo zy-miai svirti vienan šonon. Dė-lei laivo pasvirimo, daugelio vai-čių negalima buvo panaudoti.

Ant laivo pasilikti reikė eiti tie siog mirtin, nes sprogimas su-stabdė mašinas ir savo jėga atidarė hermetiškai uždarytas laivo dalis. Vanduo pylėsi vis labiau laivo vidun. Vienas antras, užsidėjęs gelbėjimo diržą, šoko vandenin. Buvo matyt, kaip viena moteris nėrė žemyn 60 pėdų nuo dėnio į jures. Ar ji liko gyva—nežinia.

Beskuabinant nuleisti valtis ju-rėna, viena jųj susipainiojo tarp virvių, pasiviro vienu galu žemyn ir visi joje buvę, moteris ir maži kudiukai, išbėro į jures.

Tuom tarpu laivas vis daugiau ir daugiau slinko vienu galu vande-nin ir virto ant šono. Valtis su žmonėmis skubiai plaukė toliaus nuo skęstančio laivo, kad pasidaras, laivui skęstant, sukurs nenuneštų jurių-jurių gėlmėna.

Vienas laivo galas visai panėrė, o kita saugštai iškilo. Simtai žmo-nio dar kabinojęs už laivo dėnio ir laikėsi, kad nepaslyds jurėn. Sim-tai mirguliuo aplink jurėse. Valtis truputį toliaus jau nuplaukė.

Staiga iš laivo vidurio pasigirdo baisus užimas. Visas sudrebėjęs, tartum paskutinė agonijos konvul-sija, laivas nėrė gėlmėn su širdį veriančiu šauksmu šimtų žmonių, nugarėjusių gėlmėna drauge su laivu.

Pasidaręs sukurs šimtus įtraukė savin. Vieniems buvo laimė at-gal išplaukti. Kiti, o jų simtai, su Lusitania rado tenai savo mirtį.

Laivo milžiniškos kaminams pasiekus jurių paviršiaus, vanduo pradėjo lieti ir juos ir įtraukė vi-ną moterį kaminan. Bet baisioji mirtis nebuvo jai lemta. Vanduo, pasiekęs per kaminą ugnies pe-čiuose, pavirto į garus ir šovė at-gal, išmesdamas laukan iš kamino viršutinius vandens sluoksnius.

Drauge su jais buvo išmesta ir moteris, kuri likosi netoli plauku-sios valties išgelbėta.

Lusitania nuskendo. Ant jurių paviršiaus pasiliko simtai su mir-tim kovojančių žmonių. Iš pradžių jie buvo vienoje kruvoje. Paskui jie išsimetė į įvairias puses...

Tuom pačiu tarpu iš įvairių pu-sių skubėjo nelaimingiems pagalba. Lusitania, skęsdama, spėjo duoti ži-velių bevelių telegrafu kitiems lai-vams ir ant žemės esančioms sto-tims. Bet kuomet laivai atplaukė, jie rado tikta: lavonais ir su mir-tim kovojančiais žmonėmis nusėta jurgę. Rastieji pasazieriai, gyvi ir negyvi, surankiota nuo jurių ir atgauti į Kinsale n kitas pa-kraščio vietas. Gyvų liko vos apie 700.

Tarp žuvusių yra milijoninė-rius Vanderbilts, žinomas rašyto-jas Elbertas Hubbard, garsus te-atro režisierius Ch. Frohman ir daugelis kitų įžymių Suv. Valstijų ir Anglijos piliečių.

Kaip Lusitanijos Nuskandinimas Sutikta.

Visas pasaulis, išskiriant, rasi, vien vokiečius, Lusitanijos nuskandinimu yra baisiai pasipiktinęs. Kiti, tame skaitliu ir išgelbėtasai laivo kapitonas W. W. Turner, sako, kad tai galėjo būti ir sprogimas laivo viduryje.

leje (piratas—jurių razbaininkas). Daugelis laikraščių tiesiog kviečia Suv. Valstijas apskelbti karę Vo-kietijai. Pasipiktinimas vokiečiais didesniame ar mažesniame laipsnyje yra, galima sakyti, vieninteliu civilizuoto pasaulio atsakymu į vo-kiečių žingsnį. Patariamai Vokietij-į išskirti iš civilizotuųjų tautų skaitliaus. Prisaikintieji teisėjai Kinsale, arti kurio Lusitania buvo nuskandinta, po nelaimės tardymui išnešė verdiktą, kame patsai kaizeris, vokiečių valdžia ir jgula po-vandeninio laivo, nuskandinusio Lusitania, vadinama žmogžudžiais. Kai-kurie amerikoni pataria per-traukti santykius su Vokietija ir buvusį Vokietijos kolonijų atstovą Dernberg, kuris dabar važinėja po Suv. Valstijas, kurstydamas žmones prieš talkininkus, išmesti iš šios šalies.

Ką Suvienujų Valstijų valdžia darys šiame atsitikime—nežinia. Drauge su nuskendusiu laivu zuvo suvir šimtas Suv. Valstijų pilie-čių. Nors Lusitania, ant kurios žuvusieji važiuo, priklauso Ang-lijai, tačiau jie yra Suv. Valstijų globoje ir už jų, kaip savo pilie-čių, nužudymą Suv. Valstijos turi užstoti, juo labiau, nes tai ne pir-mas atsitikimas, kad vokiečiai skan-dintų Suv. Valstijų piliečius.

Vokietija teisinasi, kad jina iš-kalno persergėjusi žuvusius pasa-zierius ir kad Lusitania vežusi ginklų ir amunicijos. Vokiečiai visą bėdą verčia ant Anglijos ir sakosi ir toliau taip darysi, kaip kad su Lusitania. Į vokiečių pasi-teisinimus, tarp kitko, atsakoma, kad jeigu jie norėjo skandinti Lu-sitania, tai reikėję duoti laiko ne-kaltiems pasazieriams išlipti iš lai-vo.

Suv. Valstijos, nežiurint pakili-sios visoje šalyje audros, iki šiol nieko nesako. Visa, ką galima spė-ti, tai, kad Suv. Valstijos neįsikis karėn. Taip bent verčia manyti prakalba, kurią prezidentas Wilson sakė naujai priimtiems piliečiams Philadelphiajoje praėitį panedėlį.

Prezidentas, tarp kitko, išsitarė, kad savo teisybė galima ir be gink-lo prirodyti. Tuom tarpu valdžia laukia pilnų žinių apie nelaimę iš savo oficialių pasiuntinių Vokietij-je ir Anglijoje.

Prie Musų Ydų.

Padabok nors valandėlę, kaip sunkiai kudiak kvėpuoja, nors ir ne daktaras vienok, tuojau suprasi, kad jisai serga. Reikia gelbėti, reikia gydyti, ir laiminga toji motina, kuri, ilgai nesvarsčiusi, pašaukia tikrą gydytoją, kuris į dieną-kam-tą su sugrąžina kudiakį sveiką, kaip kad niekad nesirgusį. Koks-ki skurtumas yra su kitos rūšies motina, kuri, jos kudiakiui susirgus, vietoj pašaukti gydytoją, pati grie-biasi gydyti ir, žinoma, pirmųjų pir-miausia pagaikščio galą išruko.—nes gal priemėję kudiakis turi, to- liaus jina burtininką pasišaukia ir kada nei tas negelbsti, tai jina šaukia gydytoją, bet dažnai buna jau pervėlu, nes, dar gydytojų ne-susėjus atėiti prie sergančio kudi-akio lovos, mažulis yra numiręs. Pa-tinai dalykai atsitako kas dieną, ir męs iš to nieko sau nedarome. Męs apsirpate, mums tame nieko nepaprasto nėra.

Tas pats yra ir su musų kasdie-niniu gyvenimu. Lietuvių inteli-gentas, užmanęs kokią gvaizdą idė-ją savo naujai gimusį kudiakį ati-tims. Bet kuomet laivai atplaukė, jie rado tikta: lavonais ir su mir-tim kovojančiais žmonėmis nusėta jurgę. Rastieji pasazieriai, gyvi ir negyvi, surankiota nuo jurių ir atgauti į Kinsale n kitas pa-kraščio vietas. Gyvų liko vos apie 700.

Čia aš norėčiau pasakyti keletą žodžių apie jaunimo auklėjimą. Vakar dar jie buvo kudiakais pradinėje mokykloje. Šiandien jau jie yra jaunikačiai, o rytoje tėvais ar močiomis šeimynų, dažnai didelių. Ar atsakančiai prisirengęs įžengia jaunimas ton taip svarbion tėvo at-motino: pareigon? Vargu šiek-tiek pamoko slabinuot; joks amato rankose neturėdamas, uždėjo sei-mynišką gyvenimą. Ne vienas as-muno ir ne du tą taip svarbų šei-mynišką gyvenimą uždeda, bet šim-

tais mūsų priaugusi jaunuomenė poruojasi. Kiekvienas iš mūsų mato, kaip šventadienis, dešimčiai automobilių privažiavęs prie bažnyčios, jaunas laukia palaiminimo šeimyniškam gyvenimui.

Ir užsijodę šeimynė—jauna, graži, bet... be rytojaus! Už kelių metų tapai sužeistas ir numirė—palikai patį ir penketą vaikų, gatvėn išmetę.

Tai ne teorijos išvedžiojimai, bet kas dienos atsitikimai, reikalaujantys greito taisyso. Į ką paskui mūsų vaikai išauga? Ar ne čia turėtume įsikišti priežasčių tiems sunkiems ir smertiškiems pastarųjų mėsėjų atsitikimams, kurių liudininkais mes buvome ir teb esame?

Mes esame paskendę prietarus, kurie liepia mums kunkti ligoje, azuot gydytojaus globai pavesti, koduoliu kažkokias smulkilas. Taisiais patys mūsų prietaringumą gindūs tamsumas neleidžia mums suprasti tą svarbą, kurią turi vaikų auklėjimas, dėlei ko jaunesnėji gentkartė išauga ir linksta ne taip, kaip kad turėtų. Abelnas mūsų nesuprasti (kitais žodžiais tariant, tamsumas) neleidžia mums rintis ir išverniai iki galų dvesti svarbius ir neabejotinus naudos sumanymus.

Kaip tai prašalins? Ar negalima būtų prašalinti to bent ateiityje, išauklėjant sveiką ir išvernią gentkartę, kuri nekartotų tų visų klaidų, kurias mes darome?

Be abejonės, tai galima. Reikia tiksliai rimbūti žiūrėti į dalyką. Šiandien jaunosios gentkartės auklėjimas yra klausimu, kuriai kuonaužiausiai mums rūpi. Į mokyklą, kuriose, taip sakant, tveriam naujoji visuomenė, mes neatkreipiame jokios atydos. Sakysime, daugelyje kolonijų yra lietuviškos parapijinės mokyklos. Ne vienam tenka girdėti skundas apie tų mokyklų silpnę. Tačiau skundas po spaudą praskamba tartum tyruose. Platesnio įdomavimo para-

lijinėjus mokyklomis pas mus nėra, nors jų turime—gera ar bloga—mūsų gyvenimui negali būti per dėtai. Reikėtų mums arčiau prisijūreiti į tas mokyklas ir pažinti, kas jos tokios yra. Jeigu nepataisytinai blogos—mesti jas šalin, jeigu pataisytinai—taisyti, jeigu geros—remti. Vienoks ar kitoks mūsų visuomenės sluogsnių atsinešimas į tas mokyklas turėtų būti nustatytas.

Toliau eina viešosios mokyklos. Jomis lietuviai tėvai mažai ką įdomia, nors tūkstančiai lietuvių vaikų diena iš dienos lanko tas mokyklas. Į šias mokyklas taipogi reikėtų arčiau prisijūreiti. Kaslink viešųjų mokyklų ypač svarbus yra auklėjimo klausimas.

Jeigu abelnai visi mes negalime, dėlei kokių nors priežasčių, arčiau iširti, kaip auklėjimas, taipogi ir mokymas, stovi abiejų minėtųjų rūšių mokyklose, tai privalu būtų bent mūsų inteligentijai daugiau užsiimti tuom klausimu, gerai jį iširti ir supažindinti mūsų visuomenę su juo.

Mes jaučiame, kad mūsų gyvenimas yra tvankus, ne toks, kokių jį turėtų būti. Atsitaiko tokių dalykų, kurie turi būti priskaityti prie liguistų apsiereikimų. Tam turi būti kokia nors priežastis.

Kame jinai? Aš ją matau ne mūsų partijoje, srovėje, bet išauklėjimo, apsvietos stokoje, didžiausioje mūsų išbujojime, kuriai apsiereikimo tokiuose kasdien užimanuose faktuose, kaip kad paminėtasis šio straipsnio pradžioje.

Jeigu tai tikroji priežastis—reikalinga imtis ją taisyti. Jeigu priežastis guli kame kitame—reikia ją sujusioti.

Tai yra pirmas svarbos dalykas, nes čia paliečiama mūsų visuomenės ateitis, ir mes turėtume atkreipti į tai daugiau atydos ir rūpesties negu į kokią nors kitą reiką.

Jurgis

Mintys Apie Jaunimą.

Daug tenka iš nesena atkeliavusio iš Lietuvos jaunimo lupų išgirsti nusiskundimų ant to, kad čia, Amerikoje, tarp mūsų jaunimo nėra tokios meilės, tokios vienybės ir tokio draugiškumo, kaip kad Lietuvoje.

Tie nusiskundimai daug kame yra teisingi. Lietuvos jaunimą negalima sulginti su čia gyvenančiu jaunimu. Tenai jaunieji yra kaip tai draugiškesni, sąjūčiai, šviesesni, prakilnesni negu čionykštieji jaunimas. Tenai nėra tiek tų visokių savitarpinių bjaurumų, to noro kiti kitą įgybti, tų viešų ir privatyčių derymų ir niekinimų, kurių liudininkais čia mes kasdien esame. Tenai daugiau randame tikros, tyros artimo meilės, noro vienas kitą suprasti, susieiti kruvon. Paimkime Lietuvos sodžiaus jaunimą. Kaip darbe, taip ir pasiilksminime jį meilės, lipšnus, atvira, draugiškas. Visi vienas draugiškame pulke kaip susiję broliai jaučiasi.

Čia, Amerikoje, mūsų jaunimas išrodo daug tartum rietesnis. Ant veidų nematyti to linksmo, berupestingo juoko, tos žavinančios dvasios, kokia viešpatuoja Lietuvoje. Į kelis metus po savo atvykimo Amerikon Lietuvos jaunimas griežtai persimaino savo dvasia.

Augsčiau aš pasakiau, kad mūsų jaunimas čia išrodo tartum rietesnis. Tas suprantama. Išlekęs iš tėvų lizdo, kame kasdieninė duona nekvaršino galvos, jaunuolis čia patenka smarkiai kunkluojančiam gyvenimo sukuriui, kame jam pačiam reikia stoti aštriosna lenktyneis už savo būvį. Tas turi atsiliepti, ir regis, tave yra jaunimo "surintėjimo" priežastis.

Šiame apsiereikime tačiau dar nėra taip daug blogo. Blogumas yra tame, kad jaunuolis čia pasidaro užvydus, įsiai, vieton širdingai atsienešti ir savo bendrus, įgija link jų neapykantą, stengiasi pasinaudoti kiekviena progele, kad kaip nors įkandus kitus, kuriuos įsiai skaito savo priešais. Tais gi "priešais" yra kiti jaunuoliai, kurie nuo jo skiriasi savo pažiūromis, nuomonėmis. Suv. Valstijų laisvė suteikia kiekvienam progą liuosai kvėpuoti, ir tos laisvės globoje išauga pastelėtinis nuomonių įvairumas. Pastarasis apsiereikimas, nuomonių skirtumas, pats savyje nėra blogas. Atvenč jįsiai rodyti, kad kiekvienas patenka prie švaresnės atmosferos, kuri jau tuom naudinga, kad mažina blogus apsiereikimus jaunuolio gyvenime.

Kaip atsinešama į tokius choros? Žmonės, "susipratęsiai", t. y. kitiems nuomonių prisilaikanti, "skersai sutinka pradėti darbą. Je-

bės. Blogumas yra ne nuomonių įvairume, bet tame, kad tasai nuomonių įvairumas tartum atskiria jaunuolių nuo kitų ikišiolinių jo draugų.

Normaliosiose sąlygose to neturėtų būti. Panašus atsinešimas į savo bendrus yra neliogiškas. Juk, jeigu mano nuomonės man išrodo teisingomis, tai ir kitas tą patį mano apie savas nuomones. Jeigu aš noriu, kad mano nuomonės būtų gerbiamos, tai turiu suprasti, kad kiti irgi to paties nori. Jeigu man skaudu, kuomet kas nors įžeidžia mane, mano įsitikinimuose, nuomonėse, tai lygiai tą patį jaučia ir kiti, kuomet aš įžeidžiu juos jų įsitikinimuose. Aš turiu teisę savotiškai mintyti, reikalauju, kad kiti mano mintijimo būdus gerbtų, nematau priežasties, dėlko kiti turėtų niekinti mano įsitikinimus ir kenčią, jeigu kas taip daro. Jeigu aš turiu tas teises ir jų įsilaizymą taip atjaučiu, tai kitas žmogus, mano bendras-jaunuolis, kuris yra tokiu pat sutvėrimu, kaip ir aš, turi tas pačias teises. Jeigu aš noriu, kad jįsiai gerbtų mane, tai aš ir pats turiu jį gerbti.

Pas mus apie šias pamatines visokio vieno gyvenimo taisykles dažnai užmirštama. Vienodai mintijantių būrelis užsidaro siauručiuose savo rubežuose ir jų paniekimui, sakysiu: net su pagieža—žiuri į kitus, į savo "priešus". Prie kiekvienos progos tuos savo "priešus" stengiasi kaip nors įkasti, įgilti. Jeigu tie pradeda ką nors veikti, tai žiurima tiksliai progos, kaip čia prisikabinus, "sukritikavus", arba teisingai pasakius, išniekinus ir suardžius pradėti darbą.

Dažnai pradeda pas mus kokisai nors tikrai naudingas darbas. Sakysime, įkuriam choras. Kiekvienas, kuris arčiau susiduria su mūsų jaunimu, supranta, kokią didelę kultūrę svarbą turi mūsų rengiamieji chorai. Išrodytu, kad kiekvienas to dalyko svarbą supranta žmogus pralankiai turėtų atsienešti į įsteigtąjį tuloje vietoje chorą. Juk tasai choras daugelį jaunuolių atitraukia nuo smulkės, nuo gatvės, nuo kazyravimo ir panašių užsiemimų. Jaunuolis priekiant prie švaresnės atmosferos, kuri jau tuom naudinga, kad mažina blogus apsiereikimus jaunuolio gyvenime.

Kaip atsinešama į tokius choros? Žmonės, "susipratęsiai", t. y. kitiems nuomonių prisilaikanti, "skersai sutinka pradėti darbą. Je-

gu darbas nesiseka, jie džiaugiasi. Jeigu darbas gerai eina, jie įsiekia visokių priekabių ir dažnai, neturėdami jokios priekabos, stengiasi niekinti daromąjį darbą. Įsiekoma ydų, įsiekiamas, visas darbas vienas kitiškai perstatoma. Tiems, kurie dirba, kurie dažnai ne tik trūsia, atliekamą nuo sunkaus darbo laiką, bet ir skatimą aukauja, nėra jokio kredito. Nuopelnai nutylimas, o ydos, nepasisekimai kišama akysna. Tas nekartą atbaido, pasiryzusį dirbti jaunuoli, užmušama jame noras abelnai viešai rodytis, matant tokį neteisingą jo darbo apvertinimą. Nektartą visas darbas sujra.

"Priešas" sumuštas. Kam gi nuostolis? Ugi, tiems patiems lietuviams, kurių nauda "susipratęsiai" sakosi dirba. Lietuviai jaunuoliai, kurie pirmą lankę choro bandymus, dabar turės laiko lankyti smukles arba panašias vietas. Daugiau progų bus patekti į police station'ą.

Choro darbo ardymas yra tiksliai vienu iš daugelio pavyzdžių. Visur mūsų gyvenime toji juoda neapykanta, pavydas, noras suėsti savo priešo kūną. Visur susitinkame su ta neapykanta. Tokia dvasia yra apėmusi mūsų jaunimą.

Lietuvoje to nėra. Rasi, dėlto, kad, neturėdami politiškos laisvės, lietuviai jaunuoliai negali apreiškinti visų savo ypatybių, kam čia turi gėra progą. Rasi, čionykštis gyvenimas, amžinas duonos kėsnio gaudymas, drebejimas už rytdieną daro savitą įtaką ir jaunuoli taip permalo. Lietuvoje, rasi, ir prie politiškos laisvės, nebūtų tų visų, saikčių, juodų apsiereikimų, kuriais Amerikos lietuvių jaunimas atsižymi.

Visai gali būti. Nežiurint, kame priežastis, bet faktas liekasi faktas, kuriai sunkia dėme kulti ant mūsų čionykščio jaunimo.

Ar negalima būtų iš to iškopti?

Ar kiekvienas lietuvis jaunuolis negalėtų pakilti ant truputį augstiesio supratimo laipsnio? Ar negalėtume kiekvienas daugiau pasijūreiti į savo ydas, į savo silpnębę, pamatyti, kad kiekvienas iš mūsų netobulas, kad kiekvienam reikia dar daug ant savęs padirbėti, tobulinti save, o ne kitus juodinti? Ar negalima būtų suprasti, kad kiekvienas pas mus pradeda masai darbas yra pasiaukavimu iš pradėtojų pusės ir kad jį kaip tokią reikėtų žiūrėti? Ar mūsų jaunuoliai negalėtų parodyti daugiau dvasios skaitumo, daugiau tyro jaunimo, platesnės minties, daugiau link, savo draugų supratimo ir atjautimo? Ar negalima būtų išsižadėti tų nekultūrinių, žiaurių pavydo ir pagiežos lūktų, kuriuos kiekvienas iš mūsų sunkiai jaučiamės?

Rods, būtų galima. Jeigu tikrai norėtume, išnaikintume dabartinį nekultūrinių ypatybių, esamų mūsų jaunime.

Gailunas.

D. Sargunas.

KOMENTARAI.

(Užbaig.)

Vokiški socialistai karės pradžioje laikėsi su valdžia, manydami, kad vokiečiai liks pergalėtojai karėje. Dabar, matant, kad vokiečiai jokiū būdu negali pergalėtojai išieiti, Vokietijos valdžia, kaip galima, manyti, susinešė su socialistų vadovais ir patarė pastarieis susinešti kokiū nors būdu su Francuzijos ir Anglijos socialistais, idant aie reikalauja nuo savo valdžios karės užbaigimo. Kad Francuzai ir anglai—nevien jų socialistai—nori karę užbaigti, tas yra žinoma visame pasaulyje. Visos Europos viešpatystės stengėsi sulaukyti šios karės prasidėjimą, vien tik Vokietija su Austrija jos reikalavo ir ją pradėjo. Jeigu vokiečių socialistai yra priesingi karėms ir abelnai militarizmui, kaip jie gali karės mėgo garsintis, tai jie gali ir dabar yra jiems geriausia progą—tą parodyti, reikalaujant dabar nuo savo valdžios greito karės užbaigimo, atidavimo Francuzijai ir vien Elzaso ir Lotaringijos, bet ir visų žemių ir vakarus nuo Rhein'io upės gulinčių, bent trigubo atlyginimo nuostolių, kuriuos Belgija karėje apturėjo. Vokietija lai užmoka puolusių Belgijos kareivių šeimynoms už jų nuostolius, teatiduoda Anglijai laivyną ir visada savo kolonijas. Lai duoda lenkam ir lietuviams teisę susitenyti į autonomiskas po Rusijos globa viešpatystes, lai duoda vi-

soms nevoikiškos tautoms, Austrijos rybuose ir pamišioms, savas neprigulmingas viešpatystes sustverti. Tada tik vien tegali karę užbaigti.

Vokiečių matiskas manymas apie karės užbaigimą prie sąlygos, kad viešpatystė rybos pasilikti tokios pat, kaip prieš karę, priimena pasaką apie vieną vagį, kuris, įsibriovęs į savo kamhyno tvartą avių vogti, kuomet likosi sugriebtas, patarė anam jį paleisti ir viską pakilti taip, kaip buvus, vagi nenubaudus.

Tikėjimas į Vokietijos armijos nepergalingumą iš žmonių smegenų išgaravo. Vokietija nors išpalengvo, bet be perstoimo žengia prie savo Žalgrio. Bet idant ateityj tokios stvis nereikalingos žmonių skerdynės užšibaigtų. Europos "steitsmonai" ir diplomatai turi dabai, kad, karė užšibaigtų, Vokietija neatgautų savo militariskos galybės, idant ji, už tulo laiko nuo smugių atsigavusi, keršydama vienai ar kitai tautai—ypač Anglijai—vėl nesurengtų tokių skerdynių, kaip dabar.

* *

Vokiečiai, už tai, kad anglai jų planus apie viso pasaulio užkariavimą sugadino, kersija kaip įnami. Anglis jie baisiai neapykantą. Jie net savo kudiškiams mokslainėse skiepina neapykantą prieš anglius. Tarp kitko jie mokslainėse iškabineja ant sienų paršus su obalsiu: Gott straffe England.

Bet kerštas ir neapykanta yra silpnumo apsiereikimu ir viskas rodo, kad vokiečių galybės užšibaigimo pradžia priejo.

Redakcijos priedas. Duodama vietos šiam straipsneliui, "Lietuva" skaito reikalingu prikergti, kad su daugeliu straipsnelių išreikštų nuomonių jinai nesutinka.

Viena, nežinia dar, kurios pusės laimėjimu ši karė užšibaigtų. Todėl nežinia, kas diktuos taikos išlygas. Šio straipsnelio autorius viską skaitiluoja, tartum vokiečiai būtų karę prakišę. Tvirtinimas, kad vokiečiams sunku laimėti dabartinę karę, dar nereikia, kad vokiečiai negali laimėti. Imant tai omenin, negalima daryti nė jokių griežtų išvadų.

Vokiečiai turėtų, sulyg gerb. autoriaus nuomonės, atiduoti fracuizams ne tik Elzaso ir Lotaringijos provincijas, kurios prigulėjo Francuzijai iki 1871 metų ir kurios, nors istoriškai skaitomos vokiškos, šiandien savo dvasia, kalba ir abelnu simpatijų palinkimu yra greičiau francuziškos, bet dar prie to palydėti ir vakarus nuo Rhein'io gulinčius plotus, kurie vokiečių yra apgyventi. Vargu tas teisinga.

Teisybės varden, straipsnelio autorius reikalauja lietuvių ir kitų tautų paliuosavimo nuo Vokietijos. Nuoseklumas reikalauja, kad nei vokiečiai nebūtų kitų tautų pavergti, o taip atsitiktų, jeigu vakarinė nuo Rhein'io žemė tektų ne-vokiečiams. Tokiu būdu, darant teisybės vieniams, kitiems (vokiečiams) būtų padaryta neteisybė. Toliau tasai pats nuoseklumas atveda prie nuomonės, kad jeigu neteisybė yra dalykų stovis, kuriame Vokietija bei Austro-Vengrija valdo kitas silpnesnes tautas, tai lygiai tokia pat neteisybė yra, kuomet Rusijos ir Anglijos valdžioje yra mažesnės tautos. Naikinant neteisybę, rods, reikėtų reikalauti, kad mažesnės tautos būtų paliuosotos taipogi iš Rusijos ir Anglijos valdžios.

Toliau, su partijų įtarimais reikėtų prisilaikyti didesnio atsargumo. Mums rodo, kad nei viena iš kariaujančių tautų nenorėjo šios karės. Taip talkininkų, taip vokiečių žmonės yra tais, kurie nukencia daugiausia nuo karės. Tai nei vieni, nei kiti šios karės negalėjo norėti. Negalima manyti, kad socialistai nenorėjo šios karės. Jeigu jie neprotestuoja, tai gali būti aplinkybių, kurios neleidžia tai daryti. Tas viskas išsiaiškins po karės. Neprirudoma, kad vokiečių socialistai eity sutartin su sava valdžia. Teisingumo dėlei, su panašiais įtarimais reikėtų palaikyti. Kaslink to, kas kalta šioje karėje, tai labai sunku pasakyti. Todėl ir, "vagi" nubandžiant, reikėtų truputį geriau viską ištyrinėti.

Jeigu talkininkai, laimėję, perdaug norėtų iš Vokietijos ir tuom ją nuskriaustų, tai jie taip pat neteisingai pasielgtų, kap Vokietija, skriaudama kitus.

Pašnekėlių Kampelis.

613. Kodėl žolė yra žalia? Ne vienas skaitytojas tokį klausimą gali pavadinti kvailu. Bet tegul jį faktų yra didelis Rusijos atsilikimas nuo kitų valstijų. Jinai 19 karto žemiau stovi už Vokietiją ir 11 karto žemiau už Francuziją.

□□□

615. Ar abi žmogaus kojos yra lygaus "greitumo"? Kitais žodžiais tariant, ar žmogus, be tam tikro pasistengimo, gali eiti tiesiog priekin. Jeigu gali, tai reikia, kad abi jo kojos daro lygaus didumo žingsnius ir, reiskia, yra lygaus greitumo. Jeigu eji mas tiesiog priekin yra ne ly mas (prie minėtosios nesistengimo sąlygos) ir žmogus nukrypsta kurion nors pusėn, tai reiskia, kad kuri nors koja daro didesnius žingsnius. Tokia didesnius žingsnius daranti koja galima būtų pavadinti greitesne už antrąją.

Galima padaryti visą eilę bandymų. Geriausia žingsniuoti, apie savo žingsniavimą nieko nemastant ir užsimerkus. Tuomet kojos, paliktos savo valiai, tikrai pasirodys, "kokios jos yra." Tie bandymai parodys, kad eji mas tiesiog priekin yra labai retas atsitikimas. Bus nukrypstama viena ar kiton pusėn. Darant bandymus su įvairiais žmonėmis, galima bus pastebėti, kad milžinai, kokių dauguma žmonių nukrypsta kairėn pusėn. Reiskia, dešinėji jų koja yra "greitesnė" už kairiąją ir pasuka žmogaus žangą kairėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

□□□

616. Kurių daugiau bepročių: vyrų ar moterų? Moteris abelnai yra daugiau nervingos, dažniau serga įvairiomis nervų ligomis, kaip tai neurastenija, hysterija ir p. Iš to galima būtų padaryti išvadą, kad moteris daugiau serga beprotyste, kuri ankštai susirista su nervų ligomis abelnai. Nesenai išleista oficialinė Suv. Valstijų pranešime kalbama apie vieną koloniją, susidedančią iš 200,000 ypatų. Vyrų ir moterų toje kolonijoje yra daug-maž lygus skaitlius. Li-gonbučiuose bepročių rasta 28 vyrų ligonių ir 200 moterų. Taipgi buvo patirta, kad per vienus metus beprotystę sušerga 72 vyrai ir tikrai 60 moterų.

□□□

Tas rodo, kad tarp vyrų beprotystė smarkiau platinasi, negu tarp moterų.

Priežastim yra skaitoma vyrų ir moterų gyvenimo skirtumas. Vyrų daugiau girtuokliauja, vartas to didesnėmis, kaip vienas raleistuviauja negu moteris, ir todėl vyrai yra daugiau palinkę prie paralyžiaus ir įvairių beprotystės ligų.

Jeigu vyrai vestų tokį pat gyvenimą, kaip ir moteris, tai beprotystės, išsiplatinimas būtų daug-maž lygus abiejose lytse. Rasi, moteris truputį persverstų.

KLAUSIMAI.

617. Ar didelė galva reiskia didelį protą?

618. Iš kur paeina išsireikšimas: "krokodiliaus ašaras"?

619. Kiek kavos suandauojama Suvienytoje Valstijoje?

620. Kaip vėžys įsiekia sau pačios?

daug augščiau už didžiasias tautas, neišskiriant nei Vokietijos su Francuzija. Kitu į akis puolančiu faktų yra didelis Rusijos atsilikimas nuo kitų valstijų. Jinai 19 karto žemiau stovi už Vokietiją ir 11 karto žemiau už Francuziją.

615. Ar abi žmogaus kojos yra lygaus "greitumo"? Kitais žodžiais tariant, ar žmogus, be tam tikro pasistengimo, gali eiti tiesiog priekin. Jeigu gali, tai reikia, kad abi jo kojos daro lygaus didumo žingsnius ir, reiskia, yra lygaus greitumo. Jeigu eji mas tiesiog priekin yra ne ly mas (prie minėtosios nesistengimo sąlygos) ir žmogus nukrypsta kurion nors pusėn, tai reiskia, kad kuri nors koja daro didesnius žingsnius. Tokia didesnius žingsnius daranti koja galima būtų pavadinti greitesne už antrąją.

Galima padaryti visą eilę bandymų. Geriausia žingsniuoti, apie savo žingsniavimą nieko nemastant ir užsimerkus. Tuomet kojos, paliktos savo valiai, tikrai pasirodys, "kokios jos yra." Tie bandymai parodys, kad eji mas tiesiog priekin yra labai retas atsitikimas. Bus nukrypstama viena ar kiton pusėn. Darant bandymus su įvairiais žmonėmis, galima bus pastebėti, kad milžinai, kokių dauguma žmonių nukrypsta kairėn pusėn. Reiskia, dešinėji jų koja yra "greitesnė" už kairiąją ir pasuka žmogaus žangą kairėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra daugiau išvystyta, ir todėl paprastai pasuka žmogaus žingsniavimą karėn pusėn.

Kodėl taip yra? Senai žinoma, kad žmogaus kūnas nėra simetriškai sudėtas, tai yra abi kuno pusės, dešinėji ir kairėji, nėra lygios. Yra žinoma, kad dešinėji pusė žmogaus kūno yra daugiau išsiplėtojusi. Taip, žmogus dirba daugiau dešiniąją ranką (išskiriant kairiarankius), ir jinai stipresnė už kairiąją. Dešinėji žmogaus koja taipgi turi daugiau jėgos už kairiąją. Tame galima lengvai persitikrinti bandymų keliu. Didėnis dešinės pusės išsivystymas paeina nuo to, kad kairėje pusėje yra širdis ir todėl žmogus, instinktyviai vengdamas kliudyti širdžiai liuosai veikti, daugiau dirba oržanais, esančiais dešinėje kuno pusėje. Ačiu tam, dešinėji koja yra

lietuviškus raštus: knygas ir laiškus. Tą darbą jinači varė nuo 1891 m. iki 1902 m., kuomet jinači išleido Amerikon. Tame darbe vėlonėi daug prigėlobėję vyriausieji jos sunys Justinas ir Jokubas, kurie, kuomet už tą darbą jiems pradėjo grėsti Sibirija, turėjo apiešti Lietuvą ir atkelti Amerikon. Pasilikusi be savo pagėbininkų, Praksida Kulienė pati viena, neatbėdama pavojaus, varė toliau savo darbą. Vėlonės pasiėmimas savo darbui buvo didelis. Jinači nekėlė sakydavo, kad "nors reikėtų prištirti ir Sibirijos tyrų, kame daug mūsų tėvynainių kėnė, vistiek darbas turi būti varomas pirmyn ir Lietuva tėvynė neužmiršta niekados; ir ji mus neužmirš".

Vėlonė Praksida Kulienė.

Jos darbas negalėjo būti visiška užlėptas nuo rusų valdžios akių. Valdžia šį tą nuosėdavo ir stengėsi kaip nors uolį lietuviškų raštų platintoją "sučiūpti". Astūnais kartus vėlonė būte daryta kratos, laike kurių neskyj grindis išlėsta ir žemė suobėmė išrausta, beješkant pasieptųjų raštų. Du kartų jinači buvo areštuota. Tačiau kiekvieną kartą, ačiū savo gudrumui ir įtekmingesnių ukininkų bei parapijonų užstojimui, jinači išvengė lausmės.

Kaip uoliai jinači platino lietuviškus raštus, galima spręsti iš to, kad metinė jos apyvarta lietuviškais raštais siekė virš 500 rublių. Tarp laikraščių, vėlonė slapta gabeno Lietuvon sekantčius leidinius: "Apžvalga", "Ukininkas", "Varpa", "Lietuvą" ir "Saulę".

Pati per save prasimokinusi skaityti, jinači uoliai pati skaitė ir tarp kitų platino lietuviškus raštus. Savo vaikus jinači taipogi užaugino tvirtoje lietuviškoje dvasioje. Pirmas pamokas lietuvių kalbos skaityme ir rašte jos sunys gavo iš savo motinos prie verptuvo. Vėliau jinači leido juos privatiškai ir, žinoma, slapta mokyti.

Likosi jinači našle anksti: 30 metų amžiuje po 12 metų bendro gyvenimo su savo vyru Jonu. Iš 5 pasilikusių vaikų duklė Marijona mirė, o keturi likusieji išaugo. Suprantama, vėlonė, pasilikusi našle, nemažai vargo gavo paragauti; tačiau prigintoji ištvermė ir tėvynės meilė leido jai ne tik išauginti savo vaikus, bet ir sunkų bei pavojingą lietuviškų raštų Lietuvon gabėnimo darbą varyti.

Vėlonė, budama pati mažo mokslo, tačiau labai gerbė mokslo ir kiekvieną ragino sunaudoti visą galimą laiką didesniai mokslui įgyti. Jos mėgiama patalė buvo: "Kas prais, negrįš daugiau, o ką išmoksi, tai turėsi; su mokslu ir ant akmenų duoną valgysi." Visus ragindavo skaityti knygas ir laikraščius. Visi jai buvo be skirtumo lygūs, — by tik mokyti.

Kuomet Sov. Valstijų valdžia pradėjo varžyti ateivybę, tai sunys, bijodamiesi, kad gali būti visai užkirstas kelias pasimatyti su motina, parsikvietė ją 1902 m. į Ameriką, Chicagą, kame su jauniu sunum Jonu jinači visą laiką ir pragyveno.

Gyvendama čia ir gerėdamasi šios šalies laisve, jinači tačiau negulėdavo užmiršti karštai mylimos tėvynės, savo gimtinio Kupiškio. Tenai jinači numirti norėjo. Likimas išpildė jos norą. Liga ir gydytojų stoka karės metu pertraukė plėkiamą širdies, kuriai visi pasiryžimai buvo atkreipti į savo tėvynės labą.

Lietuvių dalyvavimas tarptautiskame choro konteste. Chicagoje rengiama didelis tarptautinis kas chorų kontestas. Apie 18—20 įvairių tautų chorų dalyvaus jame, ir geriausiai atsizīmėjęs choras gaus \$500 dovaną. Teisėju žadas buti žinomas visame pasaulyje muzikas Paderewski. Į jį kontestas žadas atsiūti birželio mėnesio viduryje. Pelnas skiriamas naudai nukentėjusių nuo karės lenkų.

Tame konteste dalyvaut gavo pakvietimą ir "Birutės" choras per savo vedėją, p. A. Pocių. Poetas Pocius perskaitė laišką vėlonės choro bandymų. Buvo manyta išspradži, kad vien lenkai tą kontestą rengia ir jame dalyvauja. Todėl kai kurie choro nariai drauge su pačiu choro vedėju buvo priesingi dalyvavimui.

Kuomet klausimas pavesta "Birutės" valdybai, tai pastaroji paliko dalyką choro nuoturiui. Tuom pačiu tarpu p. Pr. Butkus, "Birutės" pirmininkas, susizinojo su kontesto rengimo komitetu ir išstūrė, kad konteste dalyvauja ne vien lenkai. Aiškindamas, kad ir lietuviai nukentėjo nuo karės, jinači išsuderėjo iš rengėjų, kad dalis pelno eity lietuviams. Su lygta, kad lietuviai saviškių nukentėjusių naudai pasilikę 60% nuo visų pinigų už tiketus, kuritinos jie, lietuviai, parduos. Drauge su tuo p. Butkus yra sumanęs, kad pelnas būtų pasiskirstytas visiems trims mūsų fondams.

Kol-kas, klausimas dalyvavimo konteste nėra išspręstas. Išristi jinači turės "Birutės" choras. Nuo to išristi priklausys, ar dalis pelno nuo rengiamo kontesto turi tekti lietuviams, ar ne.

Gėlė.

Sveikatos ir blaivybės paroda. Praeitais savaitės seredoje, ketverge ir pėtnyčioje šv. Jurgio parapijos svetainėje buvo sveikatos ir blaivybės paroda. Per visas tris dienas, kaip apskaitliuojama, parodon atsilankė apie penkto tūkstančio žmonių. Dienomis parodos svetainė buvo uždaryta, ir tat vien vakarais tiek atsilankyta. Kiekvieną vakarą parodos svetainėje buvo atliekamas tam tikras programos su spektakliu. Kalbėtojai buvo Dr. Jonikaitis, Dr. Drangelis, Dr. Juška, kun. Kudirka, kun. Serafinas ir kun. Briska. Per visus tris vakarus buvo rodomi stovint ir krutami sveikatos ir blaivybės paveikslai, kuriuos aiškino per visus vakarus Dr. Graičiūnas. Programčiai susidėjo dar iš deklamacijų ir dainų. Skaitylingas žmonių atsilankymas rodo, kad tokiomis parodomis žmonės įdomauja. Paroda buvo parengta Pilnųjų Blaivininkų bridgeportinės kuopos pastangomis. Viena silpnųjų parodos pusė buvo negalėjimas, delei didelio žmonių grūdimosi ir stoko laiko, aiškinti paveikslus, kartogramus ir t.t., iškabintus ant sienų. Bet tame kalbas svetainės mažumas. Matomai nesitikėta tokio skaitlingo žmonių atsilankymo.

Ta pati paroda gegužio 16, 17 ir 18 d. bus Apvėzdoso Dievo parapijos svetainėje, prie Union av. ir 18-tos gat. Buty gerai, jeigu šį kartą parodos duris būtų anksčiau atidaromos, kad žmonės turėtų daugiau progos pasižiūrėti įstatytyjų parodoje dalykų. Paroda rengiama vietinės blaivininkų kuopos vardu. Daugiausia parodos rengimu rūpinasi p. lė Freitkaitė.

G.

Žilinsko-Bancevičiaus ristikynės. Šią pėtnyčių, gegužio 14 d., Pulasiki svetainėje rengiama ristikynės tarp lietuvių ristikų Žilinsko ir Bancevičiaus. Kiek teko sužinoti, tarp ristikų iškilo kokiai tai nesupratimas, kurio pasekmėje Žilinskas pareikalavo iš Bancevičiaus griežto atsakymo, ar šiai eis ristikis. Kame yra priežastis — neteko sužinoti. Nuo Bancevičiaus atsakymo priklausys imtynių įvykimas.

R.

Norkus Riverview Parke. Teko sužinoti, kad žinomas lietuvių drudnolis Norkus šią vasarą praleis Riverview Parke, rodydamas savo gabumus sunkumų kilnojime ir kituose "trikuose", kuriuose jis yra išsilavinęs.

Persikėlė. Lietuvis advokatas R. A. Slakis perkėlė savo ofisą šiuo antrąjį: Suite 815 Association Building, 19 So. La Salle st. Telefonai: Centrai 582 ir Randolph 5246.

TMD. 22-os k. susirinkimas. Šį nedėdienį, gegužio 16 d., "Ausros" svetainėje, 3149 So. Halsted st., bus Tėvynės Myletojų Draugijos 22-os kuopos susirinkimas. Susirinkimo pradžia 2 val. po pietų. Dienos tvarkoje stovi eilė svarbių reikalų, laukiančių išrisimo. Kuopos nariai yra užviečiami atsilankyti susirinkimui ir atsivesti naujų narių prirašymui. Kuopos Valdyba.

Apgarsinimai.

VIDURIŲ UZDEGIMAS.

Toji nemaloni liga paprastai yra pasekmė nuo nesuvirsinimo maisto, nuo neatsakančio sukratymo, alkoholio pervirio, užsiuodijimų ir yra žinoma vidurių skaudėjimu, nužudymu apėto, aptraukimu liežuviu, karščiavimu, užkietėjimu vidurių, vėmimu, troškinimu, galvos skaudėjimu ir nusilpėjimu. Šitos sveikatos stovis reikalauja greitos atydos. Pirmą tam reikale pagelba — tai Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras, kad gerai išvalius ir sustiprinus vidurius. Jis duos gerą ir tikrą pagalbą ir kaip "Pirmučiausia pagelba" yra labai brangintina gyduolė. Jis taigpi yra naudingas ir kitose bėdose užkietėjimo vidurių. Kaina \$1.00. Aptieko-se. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland avenue, Chicago.

Sutinę ir skaudus, nuvargę muskulai reikalauja Triner's Liniment'o. Pamėgink jį kartą. Kaina 25c. ir 50c., krasos keiliu 35c. ir 60c.

Niežtanti išbėrimai,

kaipo tai, medai, šašai, dedervinės, paratupų užsiuodijimas, "salt rheum", visoki pūkeliai ir vasariniai išbėrimai turėty buti toki.

Severa's Skin Ointment

(Severos Odine Mostia), kurios raminanti įtekė apmalšina skaudų jauną ir gydo viršminėtus nesmagumus. Ne-turimos atsitikimose SEVERA'S MEDICATED SKIN SOAP (Severos Gydančio Odinio Muilas), sutrumpina išgijimo laiką, nes užlaiko odą švariame padėjime, kas ir paskubina išgijimą.

Peratitinkimui perskaityk šį laiską:

Severos Odine Mostia 80 centų
Severos Gydančio Odinio Muilas 25 centus

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Išbėrimai išnyko

"Šiuoni pranešu, kad Severos Odine Mostia yra puikus vaistas nuo įvairių odinių išbėrimų. Aš kalbu iš patyrimo. Mano vaikai, netus signal, kentė nuo odos išbėrimo ir nora gydytojams mokėjau didelių pinigų, bet niekas negelbėjo. Užtenk-jau laikraštį pagraižinti Severos Odinio Muilu, pasitrykau pa-mąginti. Pasekmės bu-vo geros ir aš tapau užgandantis, nes au-variojus tris plėkutes, išbėrimai išnyko." Albert Skrabalas, 141 Walnut St., Binghamton, N. Y.

Kiekvienas, kuris kenčia nuo užkietėjimo, turėtų varioti SEVERA'S TAB-LAX. Tai yra puikus vaikas nuo liuosnotojus val-kams ir suaugusiems. Kask. 10 ir 15 centus.

Pirkdami gyduoles, reikalaukite vien Seve-ro's ir neimkite jokių užraduotojų. Jei nega-lėtumet gauti Severos gyduolių savo apieilin-kėje, tai rašykite pa-

PINIGAI

Geriausieji, greičiausiai ir pigiausiai

Persiuočia Pinigus į Lietu-va-Rusiją ir visas da-lis svioto ir parduoda Šifkortę

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL

MILDA-TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Turi geriausią pasisekimą. Kas nakt pilnas žmonių.

Kodėl?

Todėl, kad duoda geriausius vai-dinimus ir pigiausias kainas.

Už 5c čia pamatysite gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šio loim dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c bal-konas, 15c žemai.

Pasidėda 7 valandų kas vakaras. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą liuosolaiko, tai ateik

MILDOS-TEATRA.

PRINCE ALBERT

tautiškas linksmybės rukymas

padaro kiekvieną pypkę jums dvigubai gerą, jei jinači yra prikimsta šiūom kvapiu, "nekanandū" ta-baku. Ištaisais metais bandė, mes išradome procesą, kuris panaikina kandinimą ir džiūvumą. Da-bar jūs galite rukti taip ilgai ir smarkiai, kaip tik-tai norite, ir jūsų liežuvis nepasidarys skaustantis — jei jūs laikysitės Prince Albert'o.

Atsiminkite štai ką: joks kitas tabakas ne-gali būti taip geras, kaip Prince Albert, nes joks kitas tabakas negali būti padarytas šiūom stebėtinu patentuotu procesu.

Rukykite Prince Albert'ą susuktuose ciga-retuose, ir jūs užmiršite, kad kuomet nors kentėjote nudeginto liežuviu ir išdžiovintos gerkles skaumus.

Pirkite Prince Albert tabaką visur. Tiktaipa-prašykite švarios rau-donos blešinaitės, 10c; "toppy" raudono krep-šluko, 5c; ir patogių sva-rinlių ir pusvarinlių hu-midorų.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
Winston-Salem, N. C.

Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Pirmame pinigų į Banką užde-timui nuo vieno doliaro ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Stūnčiame pinigų į vi-sas svioto dalis pigiai, greitai ir tel-singai, o avertim žemų pinigų mal-nome, perkame ir parduodame. Par-duodame šifkortes ant visų linijų į kraują ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir du-da rodą lietuviams viskuose atak-tikimose ir reikaluose ypatingai ir per laiskus. Tik kreipkitės viršminė-te antrąjį.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo žento Juozo Plat-akio ir dukters Barbūros, Zarėnų pa-rap, Kauno pav., Kauno gub. Pirm-iam gyvena Forest City, o dabar girdėjas išvažiavo Philadelphia, o jis pat, ar kas jį žino, meldžiu atsi-šaukti adresu:

Motiejus Misas,
1206 St. Clair St., Ashland, Wis.

Kviečiama Visi!

Susėlsime Savus Tautiečius!

Naudai nukentėjusiems lietuviams dėl karės Europoje Liet. Selpimo Komisijos nuo Chicago Lietuvių rengiama

Piknikas su Dovanomis

JUSTICE PARKE, šale Tautiškų Kapinų
Nedėlio, Gegužio (May) 16 d. 1915 m.

Įžanga 25c porai.
Vaziuoti reikia Archer Limits karais. Gros p. Ežerskio orkestra iš 8 muzikantų.

Pajieškau Wm. Hetrowsky, katras gyveno ant Auburn ave. arti 35-tos gatvės, gegužio (May) 1912 m. ir bu-vo agentu. Tolėnial buvo išvažiavęs į Indiana Harbor, Ind. Dabar atgal pargrįžo į Chicago. Turu labai svar-bų biznio reikalą — atsišauk

Chac Urlich & Co.,
154 W. Randolph St., Cor La Salle St. Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Adomo Pau-lukaičio Vencantavos kaimo, Čepiškės parap., Kauno pav., Kauno gub. Pirm-iam gyvena Forest City, o dabar girdėjas išvažiavo Philadelphia, o jis pat, ar kas jį žino, meldžiu atsi-šaukti adresu:

Kazimieras Paulukaitis,
Box 178, Flirt, Mich.

Pajieškau savo pažįstamo Kazimie-ro Grelta Daunorių kaimo, Vabalnių parap., Panevėžio pav., Kauno gub. Prašau atsišaukti, nes turiu svarbų reikalą adresu:

Mr. John P. Grelta,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pussesers Karuses Dabulskaitės, po vyrų — Vilūšienės, iš miestelio Upino, Raseinių pavieto. Kauno gub. Ir draugų Petro Pipiro, Juozapo Kuizno ir Kazimiero čaro. Visi Kauno gub., Raseinių pavieto. Silalės parap. Vaitimėnų sodos. Jie patis, ar kas kitas, inedžiu atsišaukti adresu:

Franciskus Demulis,
7 South St., Stoughton, Mass.

Vokiečiai Užėmė jau Beveik Visą Lietuvą.

Jeigu rusai neįstengs vokiečių iš Lietuvos išvyti, tai lietuvių ukės, laukai ir namai bus atimti ir vokiečiams atiduoti. Lietuviai tada galės vokiečiams bernauti už puoduką juodos kavos, arba kraustyti kitur sau tėvynės jieskoti. Ir Amerikos lietuviams nereiks Lietuvon grįžti, kadangi jų tėvynė jau bus vokiečių rankose.

Todėl Amerikos lietuvių apsarstykite šį dalyką gerai ir išanksto pradėkite rengti sau naują tėvynę čia Amerikoje, nes Lietuvon sugrįžę jau rasite vokiečius jūsų namuose begyvenančius.

Kad čia padaryti sau antrą tėvynę, tai reikia užpirti geresnes biznio vietas ir namus taip, kaip žydai, vokiečiai ir kiti daro. Visuose miestuose svetimi turi užėmę geresnes biznio vietas, o lietuviai apsisėda prasciausiose. Už tai sveti-mi ir pakilo augščiau, o lietuviai yra tik jų tar-nais.

Chicagą yra didžiausia leituvių kolonija ir čionai yra labai lengva lietuviams užimti ge-resnius biznius.

Geriausią Bizniui Vieta Dabar yra Bridgeportas.

Ant Bridgeporto pirmiausiai lietuvių apsi-gyveno ir už tai čia jų yra daugiausiai.

Halsted Street yra svarbiausia biznio gatvė ant Bridgeporto. Kas tik čia biznį užsidėjo, kiekvienam sekasi. A. Olszewskio Banka čia pa-darė gerą lietuvių bizniui pradžią. Išpirkio iš žydų rankų didumą lotų ir namų, senas budas nugriovė ir užstatė jas gražiais, naujais biznio namais, iš kurių didžiausiu ir gražiausiu yra MILDOS TEATRAS.

Šitas Teatras dabar sutraukia kas vakaras čia tukstančius žmonių iš visų kraštų ir už tai visi štorai čia dabar daro gerą biznį.

Šiuose prastuose laikuose Jūs matote ge-riusios miesto dalyse didumą štorų tuščių, o ant Halsted Street, tarp 31-mos ir 35-tos tuščių štorų nėra. Tas liudija, kad Halsted Street ant Bridgeporto yra geriausia biznio vieta.

Kad čia yra geriausia biznio vieta, tą jau pamatė ir žydai, ir grekai ir jau čia jie pradeda properties pirkti. Piet-rytinį kampą 32-ros ir Halsted St. nupirko žydai ir šiose dienose pradės statyti 3 augstų puikų namų su štorais. Ša-le to, kitus 3 tuščius lotus taipgi derina žydai statymui didelio departamentinio štoro.

Ko lietuvių laukia, kodėl neužperka šioje geriausioje biznio vietoje sau properčių?

Čia yra geriausia vieta pigiam hoteliui, ku-riame praktiškas biznierių padarytų geras pi-nigus. Čia yra simtai jaunų nevedusių vyrų, kurie geriau norėtų turėti ruiną tokiam hote-lyje negu privatiškoje šeimynoje. Tokiems 100 ruimų galima lengvai išrandavoti. Žmonės iš kitų miestų važiuotami į rytus ar vakarus vis čia apsisoja, o pernaktoti nėra ku-. Tokis ho-telis juos visus gautų.

Todėl biznierių pagalvokite apie šią gerą progą, apžiūrėkite šią vietą, ir kirkite prie biz-nio. Kada mes turėsime daugiau biznierių, tada ir čia jausinės taip, kaip naujoje tėvynėje.

MES TURIME ANT HALSTED ST. PARDAVIMUI SEKANČIAS PROPERTES:

2 augstų medinis namas, pirmas augštas štoras ir 4 ruimai; antras augštas du flatai. Kaina \$7,000
Nėsa randos per mėnesį \$75.00, per metą \$900.00, tai per 8 metus išrenki savo visus pinigus iš randų, ir namas su lotu lieka tau dykai.
Įmokėk tį \$1,000, o reštą po \$75.00 ant mėnesio, tiek kiek randos gausi.

2 augstų murinis namas, pirmas augštas štoras ir 3 ruimai, antras augštas 2 flatai. Užpakalyje \$500 vertas tvartas. Kaina \$8,000
Nėsa randos per mėnesį \$75.00, per metą \$900.00, tai per 9 metus išrenki savo visus pinigus ir namas su lotu tau lieka dykai.
Įmokėk tį \$1,000, o reštą po \$80.00 ant mėnesio.

Šiaurvakarinis kampas Halsted ir 32-ros gatvių, prie Mildos Teatro, lotas 62 pėdų platus, 135 pėdų il-gas, geriausiai tinka Hoteliui, apie kurį augščiau minėta. Ant pirmo augšto galima padaryti 3 štorus ir restauraciją, ant antro ir trečio augšto 100 ruimų. Loto Kaina \$15,000
Jei turi pinigų užmokėjimui už lotą, tai mes tau pa-statysime Hotelį kokį norėsi.
Biznierių pagalvokite šią gerą propoziciją.

25x125 pėdas lotas su medine, 4 ruimų stubele. Kaina \$3,500
Įmokėk \$500, o reštą ant lengvų išmokeskų.

Ant Lime St. tarp 32-ros ir 33-čios gatvių pasi-duoda 2 muriniai namai, gerai aptaisyti. Vienas už \$1,700
Antras už 2,000
Įmokėk tį \$500, o reštą ant lengvų išmokeskų.

ANT EMERALD AVENUE.
4 ruimų medinis namas už \$1,000
6 ruimų medinis namas už 1,600
2 augstų, 4 flatų medinis namas už 3,300
Įmokėk \$1,000, reštą ant lengvų išmokeskų.

ANT ANTON AVENUE.
3 augstų, 3 flatų geras murinis namas už \$3,300
Įmokėk \$1,000, reštą morgėčius.

ANT PARNELL AVE. ARTI 34-tos GATVĖS.
Du namai ant vieno loto. Priešakyje murinis 6 kambarių, užpakalyje 2 augstų medinis, 2 flatai. Nėsa randos \$40.00. Kaina \$4,200
Įmokėk tį \$700, reštą ant lengvų išmokeskų.

ANT WALLACE STREET.
2 augstų, 2 flatų po 6 ruimų medinis namas už \$2,500
Įmokėk \$500, reštą ant lengvų išmokeskų.

ANT NORMAL AVENUE.
Du muriniai namai ant vieno loto, abu 2 augstų ir po du flatu, nėsa randos \$48.00 per mėnesį. Kaina \$4,000
Įmokėk \$1,000, reštą morgėčius.

ANT RACINE AVE. ARTI 34-tos GATVĖS.
3 lotal po \$500 kiekvienas. Įmokėk \$50.00, reštą ant labai lengvų išmokeskų.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdesimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon išskolietuoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant ruskų.

SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bi-las ir visokias kitas išmokėsis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias būdas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šiandien atsa-kančiai savo biznį vesti.

PADARO Dviejennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per lai-ksus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiuojusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.

Panėdėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Ant Pardavimo.

Parduoda: pirmos klasės barber- nės. Biznis išdirbtas per 25 metus. Gerai Lietuvių apgyventoj vietoj. Par- davo prieštastis-savininkas turi dvi- berni. Dėl platesnių žinių kreip- kitės pas

John J. Jankus,

1951 Canalport Ave., Chicago, Ill.

PIGIAI PARSIDUODA.

2 fliatų medinis namas (2057 East 81st st.) Chicagos dalyje Cheltenham (arti 81-mos gat. ir naujojo bulvaro). Įtaisyta ga- zas, toiletai, tvartas, gražūs kie- mas, papuoštas medžiais. Gy- venk vienam fliate ir imk randą už kitą fliatą. Kaina \$2,500. Mažas įmokėjimas, likusioji da- lis taippat, kaip randa. Kreipkitės ar rašyk:

CHAS. RINGER,

2924 E. 79th st., Chicago, Ill.

PARDUODA:—salūnas geroje vieto-

je Lietuvių apgyventoj, arti naujai pa- statytų Crane dirbtuvių. Savininkas turi kitą biznį. Atsiskaiti:

4622 So. Western ave., Chicago, Ill.

F A R M O S

Kaina Trumpu Lauku Bus Dviguba.

Niekas taip neauga vertė, kaip gera žemė. Namai daugiausia atneša tikrai gerimą procentą. Ant lotų žmonės dažnai trošina. Gera farma žmonės duoda pilnai neprigulimę pragyvenimą ir gerą pelną. Žemė vis- ciau brangsta. Ant mūsų farmų lie- tuviai gyvena patvirtintai. Vienas iš- ju, neseniai apsigyvenęs, turės per \$2,000 grynai pelno apat pragyvenimo šį rudenį. Mes neužlaikome jokių agentų ir todėl išdirbtas farma gali- mo parduoti pigiau, negu kiti pardu- da tikslus—ir tuomet duodame progą kiekvienam likti neprigulimę ir pa- siturinti. Platus informacijos atsiskaito laisvą ar ypatingai pas- musy atsiova:

C. Kaspitis,

3246 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Drovers 3514.

J. J. STOVALL & SONS.

PARDUODA:—visi pritaikymai bu-

černėi ir grosernei. Pirkėjas gali laikyti čia pat štorą, šioje pat vietoje, kur tirstai apsigyvenę lietuviai; gali iškraustyti kiti, kur pirkėjai tinka- arba gali pirkti ir su namu. Meldžiū atsiskaiti tuojau adresu:

W. Zukas,

3466 Vincennes Ave., Chicago, Ill.

FARMŲ PIRKEJAMS DOVANA.

Didelis farmų listas dovanai. Di- džiausioji Lietuvių Kolonijoje, su ap- rašymu daugybės farmų pardavimui, išdirbtų, su būdinkais, sodais, gyvu- liais ir neisdirbtos žemės parduoda- pigiai ir ant lengvų išlygų; žemė ge- liausi kė randa visų Amerikoje, ne- toli nuo didelių miestų ir geru mar- ketų; jeigu mehai pirkti, rašyk laisvą- tuojau, su užklausa farmų listo.

Chas Zukas & Co.

127 N. Dearborn St., Room 308.

Chicago, Ill.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingas, jeigu su ma- žais iškašais gali išmokyti gerą ama- lę? Kur tik tinki ten gali darbą tu- rėti ir būti pats ant savęs ponu. Iš- mokys barzdauskutę, busi luosias visų pasaulį. Rašykite—o gausite visas smulkenas dovanas. Noso- koff'o Barber, Hairdressing ir Mani- curing Mokykla, 1202 Penn ave., Pitts- burg, Pa. Seniausi ir atsakandami mokykla aplinkėje. Pasiklausyk ži- nančių.

Mes duodame visokius darbus jų išskandimas.

AR NORI PIRKTI UKĘ?

Kam reikia po angli kasyklas sa- vo sveikatai baigti? Kam reikia po gy- vulių piovynčias, po nevary orą sau- grabo įiekti? Kam reikia karštą ge- lę? Ką nešti, kad ant ušes yra sveiks- nias, negu mieste. Užsiskaiti 40 ak- tų žemės Naujoje Lietuvių Ukininkų Kolonijoje, Wisconsin. Už tiek žem-ės reikia įmokyti nuo \$150 iki \$200, nes akraus žemės parduodama nuo \$15 iki \$17.50. Mažai pinigų turint, daugiau žemės nereikia pirkti, nes

Telaskopai ir Stereoskopai.

Vieno Teleskopo kaina 75c, o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už \$3.20.

Kataloga Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,

3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Naujoje Kolonijoje ant tiek žemės galima išmokyti 10 karvių, 4 arklius ir daug kitų mažųjų gyvulių. Išdir- bės tokia žemė mažiausiai gali gauti, parduodamas, \$100 už akra. Taigi dabar bedarbys metuose žmogus dau- giiau gali uždirbti, pirkęs tokios žemės, negu mįstę geriausi darbu tu- rėdamas. Toliau nelaukęs rašyk lai- ską klausdamas platesnių aprašymų.

D. B. Pratapas,

437 W. Dayton St., Madison, Wis.

Ar skaitel seniausią ir rimtą populia-

riškai-moksliską mėnesinį laikraštį

"LAISVOJI MINTIS"

Laisvoji Mintis kas mėnesis telpa straipsnių iš įvairių mokslų, politikos, religijos, sociologijos ir socialio idau- sino sryčių.

Laisvoji Mintis tarnauja Amerikos

Lietuviams jau penkis metus.

Laisvoji Mintis yra labai didelio

formato magazinas ir trumpoje at- tyje mano dar padidėti.

"Lais. Min." kaina metams \$2.00.

Pusel metų 1.00.

Pavienia numeris 20c.

Styšk 20c kad ir kraszenkilais, tuoj

gauti "Laisvosios Minties" vieną nu- merį. Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"

2627 Calumet Ave., Chicago, Ill.

FARMOS GERIAUSIOS FARMOS:

Pigiai parduoda geriausias gatavas

farmas su būdinkais, sodais užėmėtis

javais; turi visokio didumo farmų.

Zemė-molis su žuodžiemis ir molis su

smiltimis-maštyta, derlinga žemė;

pirmo sorto visokiems javams ir šie-

nams ir sodams. Turi daugybę

farmų neisdirbtų žemių labai pigiai

parduoda ant lengvų išmokėjimų.

Zemė atsakandiai gera. Didžiausioji

Amerikoj Lietuvių fermerių kolonijoj

kur aš jau esu parduavęs 320 farmų

Lietuviams aplink miestą Scottville,

Mason County, Michigan. Kuris yra

turtingiausias fermerių miestas visame

state Mich. Vidury derlingiausių ir

gražiausių, lygiu lauku keliai žvruoti

(plental). Upės ir ežerai pilni žuvų.

Scottville yra Lietuvių kolonijos cen- trų;

randašitarti prie Michigan ežero

portavo mįsto Ludington. Turime

geriančią transportaciją vandeniu—lai- vals ir geležinkelais; turime turgus,

javų melynčias, būklas, būnyčias,

geriausias mokyklas ir visas gū- das. Igal nelaukdamas atvažiuok pas

manęs į Scottville, Mich. aš turiu

geriausių žemių su molis, žuodžiemis

ir maštytu žemiu, geriausio gatanuko,

kokių gali rasti Amerikoje, apgyven- tamą gražiausiam krašte nusipirkes

nuo manęs farmą, pats ir tavo šeim- na džiaugsis ir tapsi bagotu fermeriu.

Norint pirkti gerų farmų rašykite

tuoj, gausite žemių (map) Lietuvių

kolonijos ir farmų katalogą. Adresas:

ANTON KIEDIS,

Peoples State Bank Building,

Scottville, Michigan.

APSIGYVENK KOLONIJOJE SU

SAVO MIENGENČIAIS.

Silinkimas prie žemės iš po nukirstų

miškų Arkansas ir Louisianoje jau

pradėjo. Apsigyvenimai prasidėjo

per kelėtą tautystę. Mažas įmoke- tis nusipirkti Tamstai gerą plotą, ant

kurio Tamsta gali pragyventi iš pat

pradžios. Žemės parduoda nuo \$12

ir iki \$15 už akra. Du valsiu i metą

yra užauginam. Klausis ir ristos

atneša gatavus pinigus. Daržas pri- augins visko tiek, kiek tik galėsi

suaugyti. Reikalauk pilnų išsiskini- mų, rašydamas pas L. M. Allen P.

T. M. Rock Island Lines, Room 718

La Salle Station, Chicago.

AUTOMOBILAI.

Parduoda: Pulkiausias Locomo- bile Límstinas, 6 cilindrių, 50 ark- lių spēkos, 7 pasažieriams, brangiau- sio darbo, geriausia padėjime,

taip kaip naujas. Kaštavo \$6,750,

parduoda už \$1,800. Turintis šį

automobilį gūna pirmenybę vi- suose pagrabusio parodoje ir tt.

Taipei parduoda Welch Detroit

7 pasažierių touring automobilis

gerame padėjime, tvirta mašinerija,

gali važiuoti kad ir praešausiais ke- liais. Kaštavo \$3,500, parduoda už \$500. Atsiskaiti pas

Dr. Kulis,

3259 So. Halsted gat., Tel. Yards 1532

Ant parandavojimo: pulkus što- ras su gyvenimo kambariais. Sale

banko ir prie pat Lietuviškos bany- čios—kur yra didelis žmonių perėj- mas. Vieta tinka kriaučiu, urapany,

apradeli ar čeverkytė sankrovai, bar- berius, laikrodininkui ir kitam bi- zniui. Randa pigi ir garu šildoma.

Elektrika, gasas ir mąnydės. Jeigu

įieskal geros vietos bizniui, tai čia

raši. Atsiskait po numeriu 2334 So.

Oakley ave., Chicago, Ill.

NEMOKĖK RANDOS

SAVO VISĄ AMŽIŲ, BET

GYVENK SAVO NAME.

Šitie Nauji Moringi Namai (6 iš viso) ant

3 pavygvenimų randasi ant West 23rd Place,

tarpe Leavitt St. ir Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Tik Vienas Blokas nuo Lietuviškos Ausros

Vartų Bazovinės ir mokslinės. Labai para-

kliai ir visas stiklainių lūpas ir tik du bloki

nuo viršutinio geležinkelio (elevated Road).

Tiktai nuo 10 iki 15 minučių eimo į didžiaus-

ius nuolat dirbančius fabrikus užlaikantis

suvirį 25,000 darbininkų.

Nusipirk viena iš šitų Naujų Moringi Ne-

my, kurie parduoda ant labai lengvų išlygų.

Randos pinigais išmokėsi namą. (Busi gaspa-

dotinis nieko nebijosi ir nerachis nuolat

kraustyti, daryti sau bereikalo lėšas ir gadin-

savo daiktus.

Tamstos draugai ir pažįstami, turėdami ma- žiau

pinigų, pirkio namus ir šiandien gerai sto- vi.

Ar duosi save pralenkti? Ar neatsibodo

kitu kėsenų pinigų dėti? Todėl nelauk nieko,

bet pirk sau vieną iš šitų naujų moringi namų

ant 3 pavygvenimų, pakol dar neįsparduoti.

Šitie namai yra pastatyti ant lotų, turinčių

28 pėdas pločio ir 325 pėdas ilgio. Namai

nuo rano atsiverė 6 pėdom ir puse, todėl

tyri užtikrinama, kad niekas niekad neuzstas

ir neatsisvies oru, kas labai tankiai at- stina

su namais, pastatytais ant siaurų lotų,

turinčių tik 24 arba 25 pėdas pločio.

Šitie namai yra pastatyti iš geriausiu mate- rialių

ir geriausio darbo. Visas yra gvaran- tuotas—gauti ant visų užtikrinimų—ke- jo

kontraktoriaus neduoda. Koznam name yra

3 randos po 4 ir 5 kambarius. Visi miego-

jimo kambariai (Bedrooms) yra duobėjai, di- deli ir rami.

Kogerianios maudytės ir sėnos.

Naujausias mados azu ir pėčių šil-

domi vandeniniai lofteriai. Labai puikios sie-

nosie inbnduovos špės su prancūziškas zer-

kolais. Gasas ir elektrika visuose kambariuose.

Visi kambariai dailiai išmaleuoti, o seldyčios

(fronts) puikiai išpriešiuotos. Aut visų

langų yra užtraukos ir frakom karūdes, ir

daugelis įvairių kitų įtaisų. Geriausiai yra

visiškai matyti savo loconmis akimis, o persi-

klirinti, kad šitie namai yra pastatyti, kad

lietuvi geramius, o ne tik ant trumpo laiko.

Pirkdamas vieną iš šitų naujų moringi

namų, gausi gerą namą negu pats kaletum

pastatyti ir uždykti mažiausiai septynis šim-

tus doliarų ir neturisi rūpečių nei klapat

su kontraktoriais. Nusipirkis ir kraustykis.

Išlygos taip lengvos, kad neįsi kaip namą

išmokėsi. Visos gatvės išpriešiuotos ir ap-

mokėtos—nėra jokių mokykelių. Visi, kurie

pirko mano pastatytus namus yra organėdinti,

busi ir Tamsta patys užaugėdinas. Jeigu

niekad nieko nepradėsi, tai niekad nieko ne-

tursi. Šiandien yra geriausia diena pradėti.

Dėl platesnių žinių kreipkitės asmeniškai ar

ba raštu

JONO BAGDŽIUNO BANKA,

D-re Maria Doviat-Sass

Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203

Valandos:
ryt 9:30 iki 12:00 val. ryto
12:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija

5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:

tikslai iki 9:00 kiekvieną rytą

Dabar Jau GalimaAtvažiuoti iš Lietuvos
ir į Lietuvą.

Šifortės atvažiuoti iš Archangelso į Chicago kaštuoja \$71.00

Išvažiuoti iš Chicago į Petrogradą (Peterburgą) \$64.60

Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Šifortės ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St. Chicago.

PAVASARIS

ARTĖNAS pavasaris ir kiekvienas rūpinasi apie save; tai ir mes rūpinamės, kad užganėdintume mūsų kostumerius su mūsų tavorais. Reikalaujame pirkti siūtų ar kitų aprūdų ateik pas mus ir matysi, ką gali gauti už savo pinigų.

SIUTAI NUO \$5.00 iki \$30.00

Visokių spaių ir padaryti pagal naująsią madą. Pas mus pirkis, pirkinys netiks—mūsų apmainysm, arba pinigų sugrąžinsim.

Taipgi prosinam visą metų DYKAI
Pas mus pirkusiems

Štoras Atdaras VakaraUžarninke, Ketverge, Subatoj,
Nedėliomis ligi pietų.**Bridgeport Clothing Co.**

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jau Išėjo Iš Spaudos**MILŽINIŠKAS VEIKALAS
TIKĖJIMU ISTORIJA**

Visas veiklas sudaro 1086 puslapių gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuošta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesniu.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiskose pažvalgose, kol galop nepriejo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiui, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausiu lietuviškai parašytu veikalu toje šakoje.

? Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais apdarais, nugara ir kampai skuros, sonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tikrai \$5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jo svarba, kaina yra be galo maža.

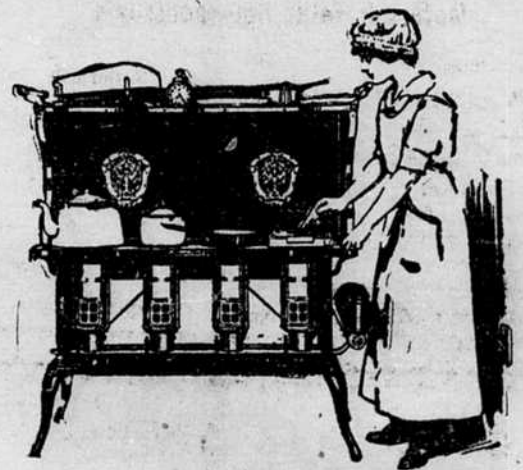
Kiekvienas skaitantis save apšviestų ir norintis būti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

TAUPUMAS VIRTUVEJE

Vienas degėjas arba keturi—au gėta liejama aila
arba smarki ugnis. Jokių anglių, suodžių ar pelenų

**New Perfection
WICKLESS FLAME
Oil Cook-stove**

reikia geresnį virimą už mažesnį kaštą—ir vėsią, svarią viruvę, 1, 2, 3 ir 4 degėjų didumose su kabinetiniu viršum, nuleidžiamomis lentynomis, rankenomis rankišluosčiams ir tt.

Perfection Aliejus Duoda Geriausias Pasekmes.

STANDARD OIL COMPANY
(AN INDIANA CORPORATION)
CHICAGO, ILL.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaujame informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioje kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujasis ir tobuliausias metodas. Mokiname per laikus, visose šalys, ir labai maža atlyginimas: tiek pat kiekose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, ateik ar rašyk platenių žinių.

American School of Languages

1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaizskis

Generalis
Kontra'torius ir
Namų Statėjas.

2302 S. Leavitt St. Chicago

Tel. Canal 4052

Dr. A. K. Rutkauskas

2302 S. Leavitt St. Kampas 23-čios gat.
CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. Glaser

Šiuo metu apreiškiu pagodotai visuomenę, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo ločną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Telefonas Yards 687.
Mano ofisas aprūpintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiu užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliau mano rems, esu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuos su pagarba

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems
Lietuviai bei Amerikoje

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.

Pamatinui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems
Lietuviai bei Amerikoje

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos su kytisbe mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaišku Draugas arba kaip mokytojai \$1.50

Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo \$1.00
Aritmetika mokinimui su rokdū, su pavelskiais (apdaryta) \$1.50
Viso \$1.00

Kas atsivis iškirps šią apgarsnimą iš "Lietuvos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 00c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(oprasimas iri optikos.) 31 CHICAGO, ILL.

Lietuviškų Knygų Krautuve.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti angliską kalbą, kviečiami pirkti Knygas iš mano krautuves. Čia gaunama visos Lietuvos ir lenkiškos knygos, taipgi angliskos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami kompletus, s. v. gausna papiginta kaina. Krautuve atdara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsišaukusiems, pasiūnčiu katalogą dykai. Adre.:
M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis
Attorney & Counselor at Law
Lietuvius Advokatas

30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1111
Telephone Franklin 1174

Gy. 3112 S. Halsted St., arū 31-2
Telephone Yards 3159

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAI.

Iš priežasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet mes da turime po keletą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuveje, ir pas pas mus da galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsibaigus, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisiųsim katalogą.

LIETUVA PUB. CO.,
3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

KATALIKAS
AMERIKOS
LIETUVIŲ DIENRASTIS
VISUOMENES,
Literatures ir Politikos Ilustruotas Laikraštis
Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.
Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.
DIENRAŠČIO KAINA:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Europoje metams 7.00
Praneškite savo adresą, o gausite pasistūrėjimui vieną numerį be paimto.

TAIPPAT UŽLAIKOMA
Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuve
REIKALAUKITE KATALOGO
Rašydami laisukus ir siųsdami pinigų vi-sados adresuokite šitaip:
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U.S.A.

GAMTOS ISTORIJA

Pagal Pov. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga 3 dalyse: I dalyje telpa aprašymas įvairių gyvulių; II dalyje—aprašymas visokių augalų; III dalyje—apie akmenis ir žemę. Trumpai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, aiškesniam supratimui telpa 126 paveikslėliai: žmonių, paukščių, gyvulių, žvėrių, žuvų, vabalių, žolių, augalų, akmenų ir t.t.
Gamtos istorija yra labai žingeidi ir kiekvienam žmogui reikalinga pažinti. Gamta—tai visų gyvųjų motina, todėl mes ją privalome gerlausti. Gamta—tai visų gyvųjų mokykla. Kas nepažįsta gamtos, jos įstatymų, tas nesitaiko prie gamtos, ir tokiu neilgai gyvena, nyksta ir žūva. Užtai reikia pažinti gamtą, jos gražumą ir paslaptis. Knyga Gamtos Istorija yra gražiai ir aiškiai atspausdinta, 210 pusl. Popierus viršais. Kalina 50c.
Ta pati drutais audimo viršais 75c.
Norėdami gauti šią knygą, kreipkitės krautuven:

M. J. Damijonaitis, Chicago, Ill.
901 West 33rd str., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland ave., Chicago.

A. J. BIERZYNSKI, pres.

Prima bankon pinigų ir moka 3%
Už sudėtus pinigus mūsų banko du-game čekių knygute, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pin-gus ant Real Estate. Perka ir parduo-da namus ir lotus. Išsardo bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams.

Parduoda šifortes ir siūnčia pinigų į visas svetlo dalis.

Bankos Valandos: Penedėliais, se-redomis, ketvergalis ir subatomis nu-8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utar-ninkais ir petnyčiomis nuo 9 ryto 12 vakaro.

Geriausio Akušerka**O. Jonikiene**

3364 S. Halsted St.

(Kampas 34 to)

Chicago, Ill.

Bell System**Neaiščiok—Kalbėkis iš viešos**

Telefonų mokamos stoties.

Chicagoje yra viešosios telefonų stotys kiekvienoje parankioje vietoje, iš kurios gali pasiekti vidurmiestį, jo pakraščius ir tolimes distancijas.

Kur Tamsta nesirastum, niekados nebusi toli nuo mėlynos telefono iškabos, kuri apreiškia viešąjį telefoną. Sučėdyk savo žingsnius vartojant

Telefono Kelią.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100